The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois,
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugpiutis-August 31 d., 1932 | No. 206

Hitlerio šalininkas Goering reichstago pirmininkas

75 metų komunistų atstovė Clara Zetkin atidarė pirmą naujo Vokietijos reichstago posėdį

Reikalavo von Hindenburgo ir von Papeno kabineto apkaltinimo ir prašalinimo

Berlynas, Vokietija, rugp. 30. —Vokietijos fašistų vadas Hitleris atsiekė pirmą laimėjimą, kuomet jo partijos narys Herman Wilhelm Goering buvo išrinktas naujo reichstago pirmininku.

Reichstagą atidarė seniausia reichstago atstovė komunistė Clara Zetkin, 75 metų amžiaus, kuri specialiai atvažiavo iš Maskvos, kur gydėsi, laikinai reichstagui pirmininkauti. Įžanginėje kalboje pareikalavo apkaltinti Vokietijos prezidentą Paul Von Hindenburgą ir Vokietijos ministerių kabinetą. Ji nurodė, kad prezidentas pagriebė į savo rankas politinę jėgą, prašalindamas reichstagą ir prasižengdamas konstitucijai. Kabinetas esąs tik įrankis kapitalo monopolio ir dvarininkų rankose. Ir nežiurint, kad kabinetas turi beveik diktatoriškas teises, jis nepajėgė nieko padaryti padėties pagerinimui Vokietijoje.

Kaip tikėtasi, pareiškė, kad vienintėlė išeitis iš ekonominio krizio yra proletarinė revoliucija. Ragino organizuoti streikus, neramumus, ne vien Vokietijoje, bet ir kitose šalyse, kad "Vokietijos proletarų vadai pamatytų, jog ne jie vieni to tikslo siekia."

Goering buvo išrinktas pirmininku 367 balsais prieš 26. Visi to išanksto tikėjosi, nes stambiausia reichstago partija paprastai alimi tą vietą. Visi Hitlerio atstovai reichstage, po Goeringo išrinkimo, sukėlė dideles ovacijas, bet bendrai užsilaikė ramiai. Observatoriai jų ramų užsilaikymą aiškina tuo, kad Hitleris nenorėjo duoti progos Von Papenui paleisti reichstagą jam dar nespėjus susiorganizuoti. Bet baimė, kad galų gale Von Papenas savo pasiryžimą išpildys dar tebejaučiama jo atstovų tarpe. Ją augmentavo faktas, kad Von Papenas ir kabinetas reichstago posėdyje visai nedalyvavo.

Prieš ir laike posėdžio, reichstagą buvo apsupęs stiprus policijos kordonas, kuris neprileido nei vieno žmogaus arti prie rumų.

(P. Konrado nuotrauka)

Milžiniška minia žmonių susirinkusi Lietuvių Tautiškose Kapinėse, laike Dr. Antano J. Karaliaus laidotuvių, šeštadienį.

Japonijos vadai diskusuoja karo santykius su J. V.

Nustojo armijos ir laivyno viršininkų paramos

Tokio, Japonija, rug 30. — Japonijos kabinetas atsidurė labai keblioje padėtyje, kuomet prieš jį iščjo stipriausia Japonijos partija Seiyukai, o armija ir laivynas atsisakė jį toliau remti. Kabineto pirmininkas Makoto Saitu mėgino susitarti su seiyukiečių vadais, bet šie nenorėjo daryti jokių nuolaidų.

Rezignavo Bolivijos ministerių kabinetas

La Paz, Bolivija, rugp. 30.—Šiandien, del susidariusių nepalankių santykių su užsieniu ir chaotišku vidaus reikalų padėjimu, rezignavo ministerių kabinetas. Tikimasi, kad už kelių dienų bus sudarytas bepartyvis kabinetas.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuota ir mažai permainos temperaturoje; galimas lietus; lengvas prietvakarių vėjas.

Vakar temperatura buvo 76 93 laip.

Saulė teka 6:13; leidžiasi 7:-28.

Šiandien po pietų Jungtinėse Valstijose bus matomas saulės užtemimas.

Brazilijos sukilėliam siulomas taikos planas

Porto Alegre, Brazilija, rugp. 30.—Iš neoficialių šaltinių patirta, kad Sao Paulo sukilėliams siuloma taikos planas, kuriame už 90 dienų numatoma visuotini rinkimai ir karo taryba, kuri valdytų šalį laikinai, iki rinkimų. Valdžia, tačiau, kalbas apie siulomą planą užginčijo.

Mėgins pagerinti orlaivio greitumo rekordą

Cleveland, Ohio, rugp. 30. — Clevelande dabar vyksta aviacijos lenktynės į kurias suvažiavo dauguma pagarsėjusių J. V. lakunų. Jie mėgins pagerinti orlaivio greitumo rekordą, kurį nuo 1924 metų laiko Francija. Francijos rekordas siekia 278.480 mylias į valandą.

Meksikos prezidentas ginčija gandus apie rezignaciją

Meksikos Miestas, rugp. 30. —Prezidentas Pascual Ortiz Rubio užginčijo paplitusius gandus, kad jis rezignuos iš vietos del nuomonių skirtumo tarp jo ir gen. Elias Calles.

New Yorko majoro Walkerio "nervai pakriko"

New York, rugp. 30. — Už kyšių ėmimą teisiamo New Yorko majoro Walkerio sekretorius George Collins, skelbia, kad Walkeris gavo nervų pakrikimą ir yra priverstas atsigulti į lovą. Kelias dienas atgal mirė Walkerio brolis.

Roosevelt turįs teisę prašalinti Walkerį

Albany, N. Y., rugp. 30. — New Yorko valstijos aukščiausio teismo teisėjas Ellis J. Staley nusprendė, kad New Yorko gubernatorius F. Roosevelt turi teisę prašalinti majorą Walkerį. Rooseveltas teisia Walkerį už kyšių ėmimą.

Vienuoliai vadovauja Ecuadoro sukilėlių armijai

Guayquil, Ecuadoras, rugp. 30.—Ecuadoro senato pirmininkas Alberto Marinez pranešė Guayaquil provincijos gubernatoriui, kad sostinėje Quito padėjimas chaotiškas. Sukilėlių armijai vadovauja vienuoliai, kurie kartu su sukilėliais stovi konservatyvų pusėje ir remia Neptali Bonifaz, Ecuadoro išrinktą prezidentą.

Japonijos ministerių kabinetas rengiasi griuti

Tokio, Japonija, rugp. 30.—Šiandien įvyko Japonijos parlamento posėdis, kuriame laikas buvo pašvęstas apkalbėjimui Japonijos militarių santykių su J. V. kitomis valstybėmis. Kai kurie nariai išreiškė didelį susirupinimą J. V. laivyno koncentravimusi Ramiąjame vandenyne ir reikalavo valdžios užklausti Washingtono kokiais sumetimais tai daroma. Japonijos valdžia, tarp kito ko, pasiryžusi nemainyti nusistatymo Mandžurijos klausimu.

108 metų senis susilaukė 111 anukų

Los Naval Morales, Ispanija, rugp. 30.—Espinosa mieste mirė 108 metų senelis Felipa Juare Valle. Paliko septynius vaikus, 50 anukų ir 61 anukų vaiką. Beveik iki paskutinių dienų jautėsi labai sveikas.

18 žuvo busui nusiritus nuo kelio

Ponce, Puerto Rico, rugp. 29. —Puerto Ricoje, nuo aukštos uolos nusirito busas, kuriame važiavo 18 delegatų į liberalų partijos suvažiavimą. Visi buvo užmušti.

Streikuoja Illinois angliakasiai laukia rugsėjo 1 d. mitingo

Atsisakė dalyvauti operatorių, šerifų ir piliečių konferencijoje ginčą likviduoti arbitracijos budu

Taylorville, Ill., rugp. 30. — Kap. Carl J. Meacham, Illinois nacionaės gvardijos karininkas mėgino streikuojančių angliakasių, operatorių, piliečių ir šerifų konferenciją, tikslu arbitracijos budu likviduoti iškilusį ginčą tarp streikuojančių ir operatorių del sumažintos dienos algos. (Pirmiau angliakasiai gavo po $6.10 į dieną, bet naujoj algų sutartyje, kuriai dauguma angliakasių yra priešingi, nustatoma $5 algą.)

Streikuojančių angliakasių atstovas Ray Tambozzi pareiškė, kad jie nemano dalyvauti jokiose konferencijose ir pasitarimuose, iki jie bus užtikrinti, kad jų reikalavimai, išmesti unijos viršininkus ir pradėti naujas derybas tarp angliakasių ir operatorių, bus išpildyti.

Tuo tarp, streikuojantieji laukia susirinkimo, kuris įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 1 d., Gillespie mieste ir kuriame "policy komitetas" patieks planus tolimesnei kovai prieš nepriimtiną algų sutartį. Ar naujas maršas į Franklin apskritį bus organizuojamas dar nežinia, nes nepaaiškėjo ar gubernatorius suteiks angliakasiams sankciją maršuoti ir užtikrins jų saugumą, uždrausdamas apskričio šerifams naudoti prieš juos jėgą.

Artimas gubernatoriui Emmersonui žmogus pareiškė, kad jis, greičiausiai, tokios sankcijos neduos. Tokiame atvėjyje angliakasiai kreipsis į federalę valdžią.

Visoj Illinois didžiuma kasyklų yra pikietuojamos. Taylorville dvi Peabody kasyklos "dirba", kitos dvi uždarytos.

Pagrobė banko kasierių ir paspruko su $3,000

Concordia, Kan., rugp. 30. — Trys banditai užpuolė mažą Glen Elder State banką, pagrobė $8,000 ir paspruko automobiliu, kartu su banko kasierium.

Japonijos orlaiviai vejasi kinų sukilėlius

Mukden, Mandžurija rug. 30. —Užvakar naktį Mukdeną užpuolė keli kinų sukilėlių, buriai ir užėmė Hun Hopu miestą, apie 4 mylias nuo Mukdeno. Sukilėliai padegė arsenalą ir orlaivių bazę. Dabar Japonijos orlaiviai išsiųsti kinus vytis.

J. V. valdžia ieško teisių prie valdininkų išradimų

Washington, D. C., rugp. 30. —J. V. administracija kreipėsi į Aukščiausį teismą reikalaudama teisių prie valdininkų ir valdžios darbininkų išradimų. Žemesnės instancijos nesutiko reikalavimo išpildyti.

200 mokslininkų studijuoja saulės užtemimą

Conway, N. H. rugp. 30. — Į apylinkes suvažiavo 200 mokslininkų iš visų pasaulio dalių studijuoti saulės užtemimą, kuris įvyks rytoj po pietų. Per dalį New Hampshire ir Maine valstijų eis užtemimo kelias. Suvažiavo ir labai didelis skaičius automobilistų.

Nominacijos Californijoje ir South Carolinoje

Los Angeles, Cal., rugp. 30. —South Carolina valstijoje ir Californijoje šiandien įvyko nominacijos. Californijoje McAdoo varžėsi už demokratų partijos nominaciją į senatorius. Carolinoje svarbiausias nominacijų klausimas buvo prohibicija.

Streikuojančių ukininkų pikietuos griuva

Des Moines, Iowa, rugp. 30. —šiandien į Des Moines ir kitus miestus ukio produktai buvo gabenami be jokių sunkumų, nes šerifų armijos pasiustos prieš streikuojančių ukininkų pikietas, pajėgė jas išvaikyti. Woosbury apskrityje 11 šerifai susidurę su ukininkais, buvo sunkokai sužeisti ir nugabenti į ligonines.

Lietuvos Naujienos

Japonai nori užmegsti prekybos santykius su Lietuva

Kaunas.— Prekybos ir pramonės rumai gavo raštą iš Japonijos prekybos departamento, kuriuo sakoma, kad Japonija esanti susidomėjusi Lietuvos rinka ir prekėmis. Japonai prašo prekybos ir pramonės rumus atsiųsti jiems Lietuvos eksporterių ir importerių, taip pat ir firmų sąrašą ir adresus ir gildijų knygą. Japonai sakosi norį su Lietuva užmegsti prekybos santykius.

Anglijoje streikuoja 90% medvilnių įmonių darbininkų

Vadai tikisi ryt į streiką išeis dar 200,000 darbininkų

Manchester, Anglija, rugp. 30.—Nors kai kuriose sferose kalbama, kad medvilnės darbininkų streikas nepasekmingas ir jau pradeda griuti, streiko ir unijų vadai tvirtina, kad Lancashire apskrityje 90 įmonių užsidarė ir tikisi, kad rytoj dar 200,000 darbininkų prisidės prie streiko, tuo budu uždarydami visas dirbtuves. Nors jokių neramumų dar nebuvo, į streiko apylinkes pasiųsta daug raitosios policijos. Fabrikų savininkai šaukiasi valdžios intervencijos.

Specialė taikos palaikymo policija Shanghajuje

Shanghai, Kinija, rugp. 30. — Prie Shanghajaus svetimų šalių ir tarptautinio kvartalo bus pastatyta speciali taikos palaikymo policija, siekianti 3,-000. Policiją lavino ir ruošė tarnybai Vokietijos karininkai.

Peskrido per J. V. į 10 valandų

Cleveland, Ohio, rugp. 30.—Lakunas James A. Haizlit, buvęs armijoje perskrido per J. V. iš Burbank ,Cal., į New Yorką, į 10 valandų ir 19 minučių. Už žygį jis laimėjo Bendix trofėjų. Dabar dalyvauja Cleveland, aviacijos parodoje.

Dr. M. Kuprevičius palaidotas laisvamanių kapuose

Kruopiai.—Žagarėje mirė senas aušrininkas ir visuomenės veikėjas Dr. M. Kuprevičius. Kaip laisvamanį Žagarės kleb. kun. Jazdauskas atsisakė priimti į katalikų kapus. Tada Dr. Kuprevičiaus kunas buvo gabenamas į artimiausius laisvamanių kapus—į Kruopius.

Dr. Kuprevičius buvo laidojamas per Žolinę, o Kruopiuose yra dideli Žolinės atlaidai. Šį sykį į Žolinės atlaidus žmonių prisirinko daugybė. Kruopiškiai Dr. Kuprevičiaus lavoną sutiko miniomis ir su orkestru. Tukstantinės minios žmonių Dr. Kuprevičių palydėjo ir į laisvamanių kapus p. Liekio lauke įsteigtus.

Į tuos kapus Dr. Kuprevičius palaidotas pirmas.

Prie kapo kalbas pasakė Žagarės burm. Baniulis, mokytojas Tarvydas ir vietos ukininkas Liekis.

Ant kapo sudėta apie dešimt vainikų.

Hitlerininkai gąsdina tauragiečius

Naktį atvykę du vokietukai sukėlė triukšmą

Tauragė, rugp. 11.—Vakar vakarą apie 10 val. iš kažkur atsibaladojo dviračiais du vokietukai ir dainuodami vokiškas dainuškas važinėjo po Tauragės miestą, o kai tų pritruko, pradėjo šaukti "Nieder mit Memel, heil Hitler!"

Išgirdę triukšmą tauragiškiai ėmė buriais rinktis, "hitlreninkų" pamatyti. Kai kurie norėjo "hitlerininkus" pagauti ir ėmė vytis. Tuo tarpu atsirado ir policija, kuri taip pat pasileido "hitlerininkams" įkandin, bet šie nakties tamsoj dingo Klaipėdos krašto kryptim.

Po to žmonės dar ilgai buriavo, diskusuodami nepaprastų paukščių pasirodymą.

Pasikorė 74 metų senis

Tauragė.—Rugpiučio 9 dieną pasikorė Tauro km. gyventojas Juškevičius Adolfas, 74 metų amžiaus senis. Korimasi priežastis, šeimyninė nesantaika.

Lietuvių Ekskursijos

Rugsėjo 7 dieną laivu "Manhattan"
per Bremen.

Spalio 8 dieną laivu "Paris"
per Havre .

Važiuodami su Ekskursijomis gaunate pilną užtikrinimą turėti linksmą ir smagią kelionę.

Informacijas ir reikalingus kelionei dokumentus prirengs

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Akron, Ohio

Protesto rezoliucija S. L. A. 37-to Seimo daugumos delegatų neteisėtumą

SLA. 198 kuopa, išklausius delegatų raportus iš 37-to Seimo nuveiktų darbų ir apkalbėjus netvarkią Seimo eigą, vienbalsiai nutarė išnešti protesto rezoliuciją prieš išteisinimą Pildomosios Tarybos, kuri pražudė milžinišką sumą pinigų, duotą pavidale paskolos. Ta paskola iš $25,000 buvo duota Užunariui-Devenio ant mažos vertės namo, ant kurio jau buvo užtraukta $12,000 paskola.

SLA. 198 kuopa vienbalsiai atmetė išteisinimą Pildomosios Tarybos viršminėtos paskolos reikale. SLA. 198 kuopa reikalauja, kad Užunario-Devenio paskolos reikalas butų atnaujintas ir svarstomas 38-me Seime.

SLA. 198 kuopa taipgi protestuoja prieš panaikinimą visuotinų balsavimų ir neužtvirtinimą tų SLA. Pildomosios Tarybos kandidatų, kurie rinkimuose gavo daugiausiai balsų.

SLA. 198 kuopos įgaliota Rezoliucijų Komisija:
V. T. Neverauskas,
Peter Yurgelis,
B. P. Švelnienė.

Springfield, Ill.

Illinois mainierių kraujas liejasi. — Skaudžiai sumuštas V. Černauskas

Rugpiučio 24 d. streikuojantys mainieriai maršavo į pietinę valstijos dalį, kad ten susitikus su West Frankforto mainieriais ir kartu pasitarus dėl naujojo kontrakto, kuri kasykių savininkai ir unijos prezidentas verčia priimti. Keliaujant į W. Frankfortą, prie Duquoin, streikininkus užpuolė kasyklų ir valdžios mušeikos. Jie be jokios atodairos pradėjo šaudyti į ramiai maršuojančius mainierius ir daužyti jų automobilius. Nuostolių mainieriams padaryta labai daug.

Tarp sumuštų ir sušaudytų randasi ir žinomas Springfieldo veikėjas *V. Černauskas.* Jis ne tik žvėriškai tapo sumuštas, bet dar ir uždarytas Bentono kalėjime. Pasakojama, kad suimtieji kalėjime buvo ir kankinami. Apie visas tas baisenybes ir mušeikų žvėriškumą, manau, parašys pats Černauskas, kaip tik pasveiks.

Iš kitų lietuvių nukentėjo J. Vilenčikas, Černausko kaimynas. Jam tapo dantis išmuštas. Amerikonas, su kuriais Vilenčikas ir Černauskas važiavo, irgi baisiai liko sumuštas. Stasiui Žiliui užmušta akis, o Šarakojui kulka kliudė galvą.

Daugelio mainierių nesurandama, — nežinia, ar jie gyvi, ar kur guli nukauti žolėse. Užpuolimas įvyko nakties laiku, tad visi bėgo, kur kas galėjo.

Mainieriai buvo ne tik sumušti, bet jiems padaryta daug ir žalos. Sugadino trokus ir automobilius, atėmė drabužius. Kai kuriems teko grįžti namo tavoriniais traukiniais (freitais). Daktaro pagalbos toj apylinkėj sužeistieji mainieriai niekur negalėjo gauti.

Laikraštyj "Illinois State Journal" Benld aukštosios mokyklos direktorius, p. F. A. Bertetti, kuris kartu keliavo su mainieriais, štai maždaug ką pasakoja apie tą įvykį:

Ramus karavanas buvo sulaikytas netoli nuo Pinckneyville ir iš priešakinių eilių gavome žinią, kad karai yra sulaikomi ir ieškoma ginklų. Dėl to bereikalingo sulaikymo mainieriai atvyko į Duquoiną beveik jau naktį. Pas maršuotojus buvo mintis, kad jie sustos nakvynei Dowell'yje, o ryto metą trauks į Franklin kauntę. Vėliau patyriau iš priešakinių eilių, kad jiems nebuvo leista keliauti į Dowell'į ir jie turėjo pasukti į Christopher. Kai jie pasuko į tą kelią, tai jiems buvo padarytos sarkastiškos pastabos, jog jų ten laukia tinkamas pasitikimas. Skaitykite laikraščius, kaip tie ramus ir pagarbos verti piliečiai buvo pasitikti prie Franklin kauntės rubežiaus. Atsiminkite, kad buvo beveik visiškai tamsu. Kulkos zvimbė visomis pusėmis. Dėl stiklų barškėjimo tiesiog nebuvo galima girdėti šaudymo. Šauksmai, keiksmai; žmonės šoko iš automobilių jų nesustatydami. Mašinos atsidurė grioviuose, o mainieriai bėgo arba šliaužė per laukus, kad gyvastį išgelbėjus.

Toliau Bertetti pasakoja, kaip jis buvo sulaikytas ir priverstas užvažiuoti ant šalygatvio. Trafiko policmonas, kuriam jis patarė, kaip galima automobilių išliuosuoti, iškoliojo jį šlykščiausiu budu.

Beretti sako, jog tai buvusi tikra Baltramiejaus naktis. Mušeikos tyčia suplanavo tas slykščias muštynes, kad įvaryti streikuojantiems mainieriams baimės. Tik tiesiog kažkokiu stebuklingu budu niekas nebuvo nukautas. Prieš tokį nepateisinamą mušeikų sauvaliavimą, sako jis, turėtų protestuoti visi. Tai daro didžiausią gėdą visai Illinois valstijai.

—*Senas Mainierys.*

Detroit, Mich.

Išvažiavimas ir kiti dalykai

Kaip jau "Naujienose" buvo rašyta, rugpiučio 14 d. LSS. 14 kuopa turėjo išvažiavimą. Išvažiavimas, galima sakyti, pavyko visai neblogai. Kuopai liks šiek tiek ir pelno. Kadangi apie programą buvo rašyta, tai to nebekartosiu.

Šiuo atveju man rupi padaryti keletą pastabų dėl "Sandaroj" tilpusios korespondencijos, kur apie tą išvažiavimą viskas atbulai aprašyta. Žinoma, daug ko tikėtis iš tų fašistuojančių sandariečių negalima. Jie aiškiai parodė savo tikrąją veidą Susivienijimo seime. Ir tenka pasakyti, kad tas veidas pusėtinai murzinas.

Kas jiems nepatiko tame išvažiavime? Nugi tas, kad vienam Uvicko leitenantui nebuvo leista kalbėti ir vesti agitaciją už demokratus! Tik pagalvokite, — surengiama grynai socialistų išvažiavimas, kuric svarbiausias tikslas yra vesti agitaciją už socialistų statomus kandidatus. Ir štai tokiame išvažiavime norima, kad butų leista kalbėti ir demokratams!

Statyti tokį reikalavimą gali tik tokis žmogus, kuris absoliučiai neturi jokio senso. Daugiau to, buvo reikalaujama vesti agitaciją už Uvicko kandidaturą. Už to paties Uvicko, kuris SLA. 352 kuopos susirinkimuose socialistus pravardžiuoja durniais, pelų maišais ir kitokiais!

Reikia, iš tiesų turėti nejmanomai geras akis, kad po visų tų įvykių kuopoj lįsti vėl prie socialistų ir reikalauti, kad jie paremtų Uvicko kandidaturą.

Beje, "Sandaros" korespondentas dar sako, jog Uvickas bent tris kartus esąs kalbėjęs socialistams. Tokį dalyką mes Detroito socialistai dar pirmą kartą girdime. Bandoma mums primesti nedėkingumas: girdi, Mauras atliko savo darbą, Mauras gali eiti sau. Aš prie to turiu tik tiek pridurti: kuomet jurgiškas Mauras atlieka savo darbą, tai jis gali sau ir keliauti, kaip Jurgis.

Tas korespondentas rašo, kad išvažiavimas įvykęs liepos 14 d. Liepos mėnesyj socialistai neturėjo jokių išvažiavimų. Atrodo, kad "Sandaros" korespondentas rašo sapnuodamas.

Neužmiršta pastebėti, kad išvažiavime buvo ir įsikaušusių. Kas čia tokio? Kiek žinau, patys sandariečiai irgi nespiaudo ir prie progos jie moka įsikaušti taip jau gerai, kaip ir visi kiti. Tad kam apie tokius dalykus rašyti?

—o—

Darbai visiškai sustojo. Žmoneliai maudosi, žuvauja, grybauja, ukininkauja arba sėdi parkuose. Ir visi laukia geresnių laikų. Bet kada tie gerieji laikai ateis, tai sunku pasakyti.

Dabar pažadų gadynė. Mat, rinkimai netoli, tad visokio politikieriai prižada žmonėms visko. Ypač daug gėrybių jie žada darbininkams, kad tik už juos balsuotų. Tarpusavyj tie politikieriai niaujasi, kaip šuo su kate. Tačiau esmėj jie visi vienodi: žiuri, kad įsigauti į šiltą vietelę, o po to į darbininkus jokio dėmesio nebekreipia. —Šunkoraitis.

LIETUVIAI RADIO DAKTARAI

Paturėk, ką daryti, kada jusų radio NEVEIKIA

1—PERŽIŪRĖK ar jusų Radio yra gerai sukonektuotas į elektros antletą.
2—PERŽIŪRĖK ar visos tubos dega.
3—PERŽIŪRĖK anteną—išlaukinius Radio draitus—ar nėra atsilnosavę. Jeigu negalite surasti priežasties, tai pasaukite mus. Už Vieną Dolerį mes sutaisysime jusų Radio.—Mes taipgi parduodam Radios visų išdirbysčių už žemiausias kainas Chicagoje.

General Radio Store
RADIO SERVICE LABORATORY
M. SHILLS, Vedėjas
Elektro-technikas—Radio Inžinierius
3856 Archer Ave., Chicago
Tel. LAFAYETTE 6195

DR. B. STEVENS
MARSHALL FIELD ANNEX
24 North Wabash Ave.,
Suite 1134-1136 Tel. Central 3588
Aš specializuojuos sekamose ligose
Be Operacijos
Hernia (Ruptura) Goiteris,
Varicose Veins Hemoroidai (Piles)
Kataraktas (Akių)
Aš vartoju naują sekmingą metodą gydymui galvos odos ir auginimui plaukų.
VISOS kraujo ir liaukų ligos gydomos naujais sekmingais metodais.
Valandos: 10 iki 12 d. ir 3 iki 6 v.
Nedėliomis pagal sutarimą.

MOTERYS LENGVA YRA
Pasidaryti Pinigų
Ateikite ir leiskite mums išaiškinti Heim Sistemą Grožės Kulturos, kuri pasirodė tokia sekminga per daugelį metų. Dieninės ir vakarinės klesos. "Išmokite HEIM BUDĄ ir uždirbkite daug pinigų."

HEIM SCHOOL
OF BEAUTY CULTURE
1019 W. 63d St. Englewood 4634

[Acme-P. & A. Photo]

Taylorville, Ill. — Pikietininkai stovi prie Peabody No. 58 kasyklos.

Musų lakunai aplankys rytines valstijas

Prieš skrisdami iš Amerikos į Lietuvą musų lakunai kpt. Darius ir Girėnas žadėjo aplankyti kai kurias didesnes Amerikos lietuvių kolonijas tuo pačiu lėktuvu, kuriuo jie skris per Atlantiko vandenyną. Chicagoje jau veikia visuomenės iniciatyva susidaręs to skridimo rėmėjų komitetas ir to skridimo fondo globėjai. Su dideliu pasisekimu buvo surengta Lietuvių Aviacijos Diena Chicagoje ir Kenoshoje. Visur lietuvių visuomenė reiškė savo nuoširdų pritarimą tam žygiui, kuris tiek garbės ir naudingo populiarumo suteiktų musų tautai, o ypač Amerikos lietuviams. Taigi, amerikiečiai lietuviai sąmoningai tai įvertina. O kur aukščiau minėti įžymus musų lakunai pasirodė, visur buvo savo tautiečių maloniai priimti, pagerbti ir tebėra mėgiami už jų drąsuną ir gabumus, parodytus iškilus aukštai į padanges.

Kpt. Darius gauna daugelį laiškų ir kvietimų atsilankyti įvairiose kolonijose šios vasaros pabaigoje. Jis su savo draugu lak. Girėnu ryžosi tai padaryti. Ir, štai, rugpiučio 31 d. jie lėktuvu išskris iš Chicagos į Clevelandą, Ohio. Iš čia rugsėjo 2 d. skris į Wilkes Barre, Pa. Rugsėjo 4 d. dalyvaus Lietuvių Aviacijos šventėje, kuri rengiama Scranton, Pa. Rugsėjo 11 d. dalyvaus Lietuvių Aviacijos šventėje Philadelphioje, Pa., o rugsėjo 24 ir 25 dd. bus New Yorke ir Brooklyne. Drauge su jais vyksta drąsuolis čikagietis jaunuolis Juozas Bolis, kuris rugp. 7 d. per Liet. Aviacijos šventę Chicagoje pirmą kartą savo gyvenime šoko iš lėktuvo su parašiutu. (Kadangi jų lėktuvo kabina yra erdva, tad norintieji gali skristi drauge su jais iš Chicagos).

Aukščiau minėtose kolonijose susidarė vietiniai to skridimo rėmėjų komitetai, kurie rengia Lietuvių aviacijos šventes. Atrodo, kad šie musų lakunai-pasiryžėliai bus visur gražiai sutikti su pritarimu ir susilauks vertingos pagalbos bei paramos savo drąsiam ir pavojingam žygiui. Taip ir turi buti. Visa Amerikos lietuvių visuomenė be tikybinių ir politinių įsitikinimų skirtumo turi rodyti vieningą savo nusistatymą ir nuoširdų pritarimą nors bendriems tautos reikalams, ypač kada yra geriausių progų suteikti musų tautai didelę garbę už tos tautos sunų žygius. Visos tautos nuolat ir atkakliai stengiasi garsėti savo žygdarbiais ir nuopelnais. Ir mes, lietuviai, neatsilikime nuo tokių sickimų, nors ir maža tauta esame. O jus, visų kolonijų tautiečiai, prisidėkite prie to ir suteikite galimumą tiems musų lakunams nuskristi ne į kokią ten artimąją Angliją ar Prancuziją, bet tiesiai į Lietuvą.

— *P. Jurgėla.*

APLAIKO LAIMĖJIMUS NAMUOS

Budweiser MALT

Naujas Oscar Ameringer
Buvusio ILLINOIS MINER Redaktoriaus, Savaitraštis
The American Guardian
Kovingas Darbininkų Organas. Gyvas, smagus skaityti, pamokinantis.
Prenumerata metams $1, arba 60c užsirašant kartu penkiems ar daugiau.
Pavyzdiniai numeriai mielai prisiunčiami.
THE AMERICAN GUARDIAN
POST OFFICE BOX 777 OKLAHOMA CITY, OKLA.

HOLLAND-AMERICA LINE
STATENDAM
Statendam ❖ Rotterdam
Volendam ❖ Veendam
yra populiarus laivai tarp rupestingų keleivių. Trumpas ir tiesus susisiekimas per Rotterdamą ar Boulogne-Sur-Mer. Puikiausi įrengimai ir patarnavimas TURISTINĖJ KLESOJ (buvusioj antroj klesoj) ir modernioj Trečioj Klesoj.
Didelis kainų nupiginimas
Informacijas teikia lokaliai agentai ar
Holland-America Line
40 N. Dearborn St., Chicago

Don't neglect Colds
Šaltai krutinėje ar gerklėje gali pasidaryti rimtos. Palengvinkit juos į 5 minutes su "Musterole". — "counter-irritant"! Uždedamas kartą į valandą, jis turi suteikti pagelbą. Milionų vartojamas per 20 metų. Rekomenduojamas daktarų ir slaugių.
MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER
Reg. U.S. Pat. Off.

Buy gloves with what it saves
Mes reikalo mokėji 50c ar daugiau. Kad gauti gera danty kosėlę, Listerine Tooth Paste, didelis tubas parsiduoda už 25c. Ji yra ir apsaugo dantis. Be to galite sutaupinti 50c. Su kuriuos galite nusipirkti gražias gloves ar ką kita. Lambert Pharmacal Co.
LISTERINE TOOTH PASTE 25c

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

1,155,000 žmonių užmušta ir sužeista 1931 metais

TOKIA NELAIMĖ GALI IŠTIKTI IR JUS

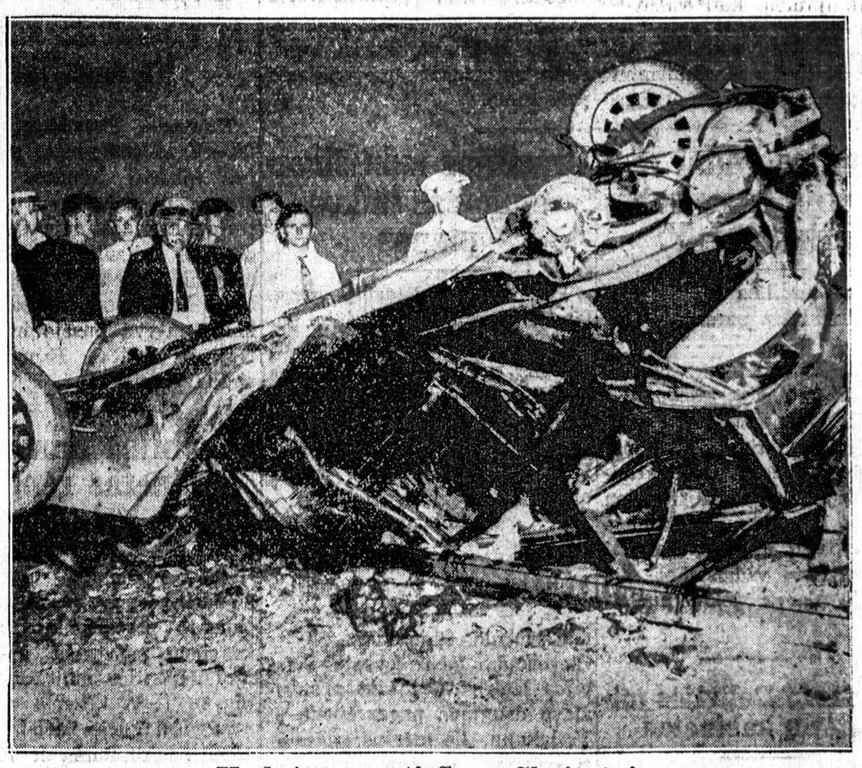

Kad Apsaugoti Savo Skaitytojus

NAUJIENOS
DUOS
DYKAI $1,500.00 DYKAI
ACCIDENT INSURANCE POLICY

tiems savo skaitytojams, kurie užsirašys arba atnaujins savo prenumeratą ant vienų metų.

NAUJIENŲ CIRKULIACIJOS DEPT.
1739 South Halsted St., Chicago, Ill.
Šiuomi siunčiu { $8.00 Chicagoje / $7.00 Amerikoje
Prašau užrašyti man Naujienas ant metų ir prisiųsti $1,500.00 ACCIDENT APDRAUDOS POLICY.
Pilnas Vardas ir Pavardė .....
Adresas .....
Amžius .....
Kam užrašote? .....
Ar giminė? .....
Jo adresas .....

IMPERFECT IN ORIGINAL

Universal State banko depozitoriams

DEPOZITORIŲ KOMITETO PAREIŠKIMAS

Tuli asmenys pastaruoju laiku ėmė skleisti piktus gandus apie Universal State Banko Depozitorių Komitetą. Komitetui prikišama ir neveiklumas, ir dagi stengiamasi depozitorių reikalus išduoti. Tiesa ir ypač depozitorių interesai reikalauja pastot kelią tiems, kurie sėja nepasitikėjimą bei demoralizaciją. Universal State Banko Depoziorių Komitetas todel praneša sekamą:

1. Jusų, depozitoriai, komitetas yra padaręs viską, kas prie esamų sąlygų buvo galima daryt. Gandai, kurie yra skleidžiami vienos politinės grupės organe, neturi jokio pagrindo. Mes esame įsitikinę, kad tai grupei ne tik tiek jau rupi apsaugot depozitorius, kiek savas užmačias varinėti, iš svetimos nelaimės politinio kapitalo darytis.

2. Depozitorių Komitetas (egzekutyvis) ligi šiol yra laikęs visą eilę posėdžių ir nustatęs savo darbuotės planą. Visų pirma, teko ieškot advokatas, be kurio joks Komiteto darbas butų neįmanomas. Pasirinkome advokatą J. P. Waitches, iš Roselando.

3. Dabar mes veikiame bent keliomis kryptimis. Pirmasis Depozitorių Komiteto darbas buvo išreikalauti iš resyverio pilną atskaitą, įskaitant depozitorių vardus ir adresus. Resyveriui įteikta tam tikra peticija su parašais tulo skaičiaus depozitorių. Kai resyveris atsisakė duoti atskaitą Komitetui, visas reikalas pavesta teismui ir jame tą atskaitą gausime. Gavę atskaitą, žiurėsime kaip vesta bankiniai reikalai, ir jei rasime kur nors kokių apsileidimų su taisyklėmis, reikalausime baust kaltininkus.

4. Depozitorių Komitetas jau turi paruošęs kitą peticiją, reikalaujančią, kad valstijos auditorius Nelson atšauktų Banko resyverį ir skirtų tokį, kuris jam rekomenduos patys depozitoriai, pasirašę po peticija. Peticija bus atspausdinta dar šią savaitę ir tuoj paskelbta visų depozitorių registracija.

5. Kad atstačius dabartinį resyverį ir paskyrus depozitorių rekomenduotą resyverį, reikia nemažiau, kaip dviejų trečdalių visų depozitorių parašų. Taipgi jie privalo atstovaut nemažiau, kaip du trečdaliu visų įdėlių, butent "saving account". Depozitoriai todel prašomi rašytis po peticija taip greit, kaip greit bus paskelbta vieta ir laikas pasirašymui.

6. Svarbiausias Depozitorių Komiteto rupesnis buvo rast resyverio vietai tokį žmogų, kuris netik galėtų savo pareigas eiti, bet kartu butų bešaliu, atsakomingu ir turinčiu žmonių pasitikėjimo. Tokį žmogų mes suradome. Jisai yra daugeliui chicagiečių žinomas ir tuoj bus paskelbtas visų depozitorių žiniai.

7. Daugelis depozitorių teiraujasi, kas reikėsią daryt su dabartinio resyverio blankomis, kurios bus išsiuntinėtos depozitoriams, reikalaujant paduoti savo "claims". Depozitorių žiniai skelbiame: Pasirašymui po "claims" blankų dar yra laiko. Teisėjo sprendimu, "claims" turi but priduoti ligi lapkričio 10 d. 1932. Pirmiausia rašykitės po musų peticija, reikalaujančia pačių depozitorių resyverio. Neužmirškite: *reikia dviejų trečdalių depozitorių, kurie sudarytų du trečdalius depozitorių pinigų*! Jei to nesudarysime, musų darbas eis niekais. Rašykitės visi, nežiurint kokią sumą pinigų atstovaujate. Nėra reikalo sarmatytis pasirašyt, jei ir vieną dolerį atstovautumėte. Žinokite: jei vieno parašo ir vieno dolerio stokuotų nuo dviejų trečdalių, mes nelaimėsime.

8. Depozitorių Komitetas yra gavęs uždarytojo Universal State Banko direktorių planą reorganizavimui banko. Komitetui šis planas pasirodė ir neaiškus ir nepraktiškas. Jis todel buvo *vienbalsiai atmestas*. Jei Komitetas gaus kokį nors kitą ir geresnį planą, jisai vėl svarstys kas daryti. Bet žinokite, kad jusų Komitetas nedarys jokį galutiną sprendimą. Tai yra pačių depozitorių teisė, ir pareiga, kuria joks komitetas negali pasisavinti. Taigi, tulų asmenų kalbos apie norą depozitorių reikalus parduoti yra vien piktas barškėjimas.

9. Lig šiol jusų Komitetas ir jo pasirinktas advokatas veikia be jokio atlyginimo. Bet ilgai šitaip dirbti bus negalima. Reikės atlyginti (kad ir nedaug) advokatui, apmokėti už atspausdinimą blankų ir notarui už pridėjimą antspaudų po peticijomis. Bus ir kitokių dabar dar nenumatomų išlaidų. O kur gaut pinigų?

Depozitorių Komitetas nutarė, kad kiekvienas depozitorius, pasirašęs po peticija, sumokėtų po 25 centus. Tai nedaug, ir tikimės, kad šiam Komiteto tarimui depozitoriai nesipriešins. Kitaip juk mes negalime veikti. O veikti reikia, jei norime kiek galima daugiau savo pinigų išgelbėti.

Tai tiek šiuo tarpu jusų Komitetas gali pranešti. Iš to, kas pasakyta, patys dabar spreskit, ar gerai savo pareigas einame. Nuo savęs galim pasakyti tiktai tiek:

Kas buvo galima padaryti, darėme; kas dar bus galima daryti, darysime. Bes neprižadame stebuklų — taip darydami veidmainiautumem. Bet užtikriname jus: kiek leis musų žmogiškos pajėgos ir menki ištekliai, bandysime darbą atlikti taip, kad ir patys sarmatos neturėtumeme ir jums nuostolių nepadarytumem. Pagalios jusų, gerb. depozitoriai, padedami mes tikimės uždaryto banko reikalus baigt su visiems bendra nauda.

Universal State Banko Depozitorių Egzekutyvis Komitetas:

St. Strazdas, pirmininkas,
V. M. Siulpinas, rašt.,
J. Balčiunas, iždininkas,
Komiteto nariai: :
J. Kulis, M. Kemešienė, J. Ruta, N. C. Krukonis, K. Liutkus.

Universal State banko depozitorių komiteto nariams

Rytoj vakare, rugsėjo 1 dieną, įvyks labai svarbus Universal State Banko Depozitorių Komiteto posėdis. Vieta susirinkimo Universal Kliube, 814 W. 33rd St., ant 2-rų lubų.

Visi komiteto nariai, kurie buvo rinkti pereitojo depozitorių susirinkimo, butinai privalo dalyvauti. Pradžia 7:30 val. vakare.

Posėdy bus išduotas platus Ekzekutyvio Komiteto raportas, taipgi reikės išspręsti vienas labai svarbus klausimas. Nuo to, kaip šį klausimą išspręsime, priklausys tolimesnis Depozitorių Komiteto veikimas. Komiteto nariai todel privalo susirinkti laiku ir visi.

St. Strazdas, pirmininkas
V. M. Stulpinas, raštinink.

Lietuvių radio programas

Lietuvių radio programas duota sekmadienį, rugpiučio 28 dieną, iš stoties WCFL nuo 1 iki 2 valandos popiet. Programas susidėjo iš naminių ir importuotų 6 minučių elektrikinių transkripcijų plokštelių. Gražiai išėjo Kipro Petrausko arija iš operos "Aida". Taipjau kito musų žinomo dainininko, Butėno, arija iš operos "Barer of Seville" skambėjo gražiai. "Naktis svajonėms papuošta" ir "Plaukia sau laivelis"— įdainuotų Babravičiaus dainų tikrai malonu klausytis.

Pavasario Valsas ir Sidabro Valsas, įgroti Dajos Bella orkestros Europoj, visus žavėjanti muzika.

Šiuos programus duoda kiekvieną sekmadienį iš stoties WCFL. Programų leidėjai yra Jos. F. Budriko krautuvė, 3417-21 So. Halsted street.

Lauksime kito sekmadienio, kad pasiklausyti. Linkėtina pasisekimo leidėjams.—**Girdėjęs.**

Roseland

Ateinantį sekmadienį Washington Heights miške yra rengiamas bedarbių naudai išvažiavimas. Jį rengia Roseland Beverage kompanija, Stanislovas Sadintas ir kiti biznieriai.

Trokai nuvež ir parvež dykai, tik susirinkite prie Strumilo svetainės, 158 E. 107 street, 11 val. iš ryto.

Bilių trumpesnės dienos. Rengėjai mano, kad permažai galės pasilinksminti svečiai iš važiavime, tai šis išvažiavimas bus užbaigtas Strumilo svetai nėj vakare. Jeigu lytų, tai visą dieną galės linksmintis Strumilo svetainėje.

Yra pageidaujama, kad biznieriai aukautų tam išvažiavimui pinigais ir valgomais daiktais. Del platesnių informacijų kreipkitės pas S. Sudintą.

Šį išvažiavimą verta kiekvienam paremti. Bedarbiai kurią dieną, kai pradės dirbti, biznieriams atsilygins. Visi, kurie tik galite, bukite tame išvažiavime ateinantį sekmadienį Washington Heights miške.—**R.**

Iš Morning Star Kliubo darbuotės

Rugpiučio 4 dieną Morning Star Kliubas laikė susirinkimą kliubo buveinėj, 1654 North Damen ave.

Pirmininkas A. Valskis atidarė susirinkimą. Valdybos raportai parodė, kad viskas yra tvarkoj.

Skubintasi vesti susirinkimą, kad jį greičiausiai užbaigti, nes oras buvo labai karštas. Bet buvo pranešta, kad rengiama išvažiavimas į Jefferson girias rugpiučio 14 dieną. Visi kiti žinojo, kad tą dieną rengiama "Naujienų" piknikas Birutės darže. Todel išvažiavimas perkelta į 4 dieną rugsėjo, t. y. ateinantį sekmadienį. Jisai įvyks Jefferson giriose.

Malonėkite dalyvauti visi kliubiečiai, draugai ir pažįstami. Bus smagi muzika. Nepraleskite gerų laikų rugsėjo 4 d. Jefferson miškuose.

—Komitetas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

JIEŠKOK

ŠIO ĮĖJIMO
CHICAGO MAIL ORDER OUTLET
DRESIŲ IŠPARDAVIMUI
1,500 NAUJŲ DRESIŲ MOTERIMS, MERGINOMS IR VAIKAMS
DAUG NAUJŲ RUDENINŲ MODELIŲ
25c iki $1.49

VISŲ SAIZŲ Storesnėms Moterims Didelis Pasirinkimas

NE PRALEISK ŠĮ DIDELĮ IŠPARDAVIMĄ
Didelis pasirinkimas visokių aprėdalų dėl visos šeimynos. Šimtai naujų dalykų ir naujų specials kasdien.

MOTERŲ VAIKŲ ČEVERYKAI 69c ir aukščiau 39c ir aukščiau

CHICAGO MAIL ORDER CO.
HARRISON & PAULINA STS. MARSHFIELD "L"
Atdara kasdie 8 v. r. iki 6 v. v. Ketv. ir Sub. iki 8:30 v. v.

RADIOS

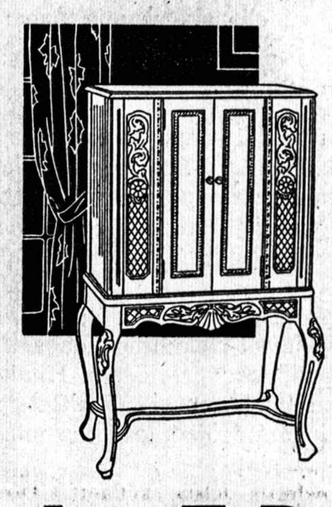

DAUG PAGERINTOS. VĖLIAUSI MODELIAI
ZENITH, R. C. A. VICTOR, SPARTON, FADA, PHILCO
200 Radio setų pasirinkimui šale prie šalies už dabartines mažas kainas.
Priimam jusų seną Radio arba Pianą kaipo dalį įmokėjimo.

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 So. Halsted Street
Tel. BOULEVARD 8167—4705
W. C. F. L., 970 kilocycles, nuolatinis Radio programas nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų.

Akių Egzaminacija
DYKAI

Jei manote, kad jusų akims ir nieko nestokuoja, vienok bukite atsargoje, atsilankykite į musų ofisą, mes išegzaminuosime jusų akis DYKAI. Jums visai nieko nekainuos dasižinoti apie savo akis ir nereikės daugiau rupintis, kad ir apie mažiausį akių nedateklių.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ
756 West 35th St., Tel. Yards 1829
Kampas Halsted Street

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietaus ir druskos vanos, swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims seredomis iki 7 v. v.

PRANEŠIMAS

Kad pasitarnauti šiai apielinkei ir buvusio UNIVERSAL STATE BANK klientams, p. p. G. A. SUKYS ir W. M. ANTONISEN nori pranešti, kad tapo suorganizuota žemiau išvardyta kompanija tikslu:

(1) Finansuoti morgičių paskolas—perkant ir parduodant.
(2) Rašyti ugnies, stiklo, automobilių ir visokią kitokią apdraudą.
(3) Siųsti pinigus užsienin, pardavinėti laivakortes.
(4) Kolektuoti morgičius ir nuošimčių kuponus del pavienių asmenų, taip ir del korporacijų.
(5) Pirkti ir pardavinėti Lietuvos valdžios paskolos bonus.
(6) Kolektuoti gaso ir elektros bilas.
(7) Išdavinėti Travelers Čekius.
(8) Ruošti legalius dokumentus ir kartu atlikti visus kitus patarnavimus surištus su real estate ir abelnu morgičių bizniu. Kompanija bus žinoma vardu

Universal Mortgage & Investment Co.,
Not Inc.
3320 S. Halsted St. Tel. Yards 5215
G. A. Sukys J. P. Doody W. M. Antonisen

Daktaras WISSIG,
Kapitonas Pasauliniame kare
Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyi, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdie nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakre. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.
4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Lietuvaitės

NAUJIENOS tik ką atspausdino gražią, didelę spalvuotą MADŲ KNYGĄ. Joje rasite ne tik madas, bet ir šiaip nurodymus ir pavyzdžius išsiuvinėjimams, skrybelaitėms ir t. t. **Kaina tik 10 centų.**

Užsisakykite tuojaus

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

IN OUR OFFICE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsisakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	15c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Piniigus reikią siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

DEMONSTRACIJOS REICHSTAGE

Vakar atsidarė Vokietijos reichstago sesija. Pirmame jo posėdyje tvarką vedė komunistų atstovė, 75 metų amžiaus moteris, Clara Zetkin, kaipo seniausia tarpe visų atstovų.

Jai pirmininkaujant, buvo išrinktas laikinas reichstago prezidentas. Kaipo skaitlingiausios partijos atstovas, į tą urėdą pateko "nacių" lyderis ir asmeniškas Hitlerio draugas, Goering.

Einant Zetkinai į reichstago estradą, komunistų atstovai atsistojo ir, iškeldami į viršų kumšias, šaukė: "Rote Front!" (raudonas frontas). O kai užėmė pirmininko vietą fašistas Goering, tai "nacių" atstovai pasveikino jį, ištiesdami, kaip pagalius, dešines rankas į jo pusę ir šaukdami: "Deutschland, erwache!" (Vokietija, pabusk).

Šis vaizdas labai ryškiai charakterizuoja dabartinę politikos padėtį Vokietijoje: masių suradikalėjimą, politinių aistrų įkaitimą ir pilietinio karo pavojų.

Tai buvo pirmas atsitikimas Vokietijos istorijoje, kad komunistinio nusistatymo asmuo pirmininkavo reichstage. Žinoma, tai parėjo tiktai nuo to, kad Clara Zetkin pasirodė esanti seniausia tarpe visų išrinktų į reichtagą atstovų. Bet šią progą ji panaudojo savo partijos išreklamavimui, ir reikia pasakyti, kad ji tatai atliko gana drąsiai.

Atidarydama reichstago posėdį, pirmininkė Zetkina pasakė kalbą, kurioje ji griežtai apkaltino dabartinę Vokietijos valdžią ir respublikos prezidentą Hindenburgą. Ji pareikalavo, kad parlamentas apkaltintų ir pašalintų iš jų vietų prezidentą ir jo paskirtus ministerius už konstitucijos sulaužymą.

Šituos Zetkinos pareiškimus telegrafas išnešiojo po visą pasaulį, kaipo sensacingą žinią, ir tikrai jos žodžiai buvo sensacingi. Tokių žodžių Vokietijos parlamentui dar iki šiol netekdavo išgirsti iš pirmininko vietos. Bet jų įspudį sudagino kiti kalbėtojos pareiškimai. Zetkina išreiškė viltį pamatyti "sovietų Vokietijos darbininkų ir valstiečių kongresą", t. y. kad Vokietijoje įvyktų bolševikiškas perversmas.

Tai yra naivūs žodžiai. Kada prieš 89 komunistus reichstage stovi 230 hitlerininkų, tai nelabai yra panašu į tai, kad Vokietija rengtųsi pulti į glėbį bolševizmui.

Antra, tai yra nelogiška. Jeigu Zetkina nori bolševikiško perversmo, tai yra nenuoširdus jos reikalavimas, kad Hindenburgas ir Papenas butų nubausti už demokratinės respublikos konstitucijos laužymą.

Galų gale, Zetkinos žodžiai apie "darbininkų ir valstiečių kongresą sovietų Vokietijoje", rodo, kad ji nelabai aiškiai supranta, ką ji šneka. Vokietijos valstiečiai yra visai nepanašųs į Rusijos ukininkus, kuriems revoliucija suteikė žemę, atimtą iš dvarponių (tą žemę, beje, bolševikai dabar baigia atimti iš ukininkų). Vokietijos ukininkai yra, gal but, konservatyviškiausias elementas Vokietijoje. Jie remia aršiausius atžagareivius — monarchistus ir fašistus, ir baisiai neapkenčia visko, kas atsiduoda radikalizmu arba revoliucija. Svajoti apie tai, kad tie ukininkai susidės su darbininkais ir steigs kartu su jais sovietų valdžią Vokietijoje, yra daugiau, negu juokinga. Yra kvaila.

Bet Clara Zetkin kartojo tuos obalsius, kurie yra nukalti Maskvoje, nepagalvodama, ar jie gali but pritaikyti Vokietijos sąlygoms. Taip tikinčios moterėlės kalba poterius.

Tuo budu ta demonstratyvė Zetkinos kalba, kad ir buvo sensacinga, bet politikos atžvilgiu menkos vertės.

Apžvalga

PONAS GEGUŽIS VIS AIŠKINASI

"Tėvynėje" vėl tilpo ilgas p. St. Gegužio raštas, kuriame jisai teisina savo ir savo vienminčių elgesius Pittsburgho seime. Butų galima pro tuos jo išvadžiojimus praeiti, jeigu rašytojas nebutų radęs reikalinga užkliudyti "Naujienas". Vienoje savo rašinio vietoje p. Gegužis prikaišioja mums skelbimą "nesąmonės", kad "Naujienose" buvo parašyta, jogei jisai seime "negavo balsų daugumos".

Čia musų kritikas truputį iškreipia dalyką. "Naujienose" buvo nurodyta, kad p. Gegužis negavo daugumos balsų, dalyvavusių balsavime. O tai yra ne nesąmonė, bet tikrų-tikriausias faktas. Pats p. Gegužis sako netiesą, kad "dalyvavo rinkimuose 206 delegatai, o ne 210."

Kiek dalyvavo rinkimuose, parodo paduotų balsavimo kortelių skaičius, o tokių kortelių buvo 210. Tas faktas, kad keletas tų kortelių buvo atmesta, nereiškia, kad jas padavusieji delegatai nedalyvavo.

Kitą netiesą p. Gegužis rašo, kada jisai tvirtina, kad renkant seime prezidentą buvę trys kandidatai. Kandidatų buvo tik 2, nes prieš balsavimą vienas kandidatas savo kandidaturą ištraukė, apie ką oficialiai seimui pranešė pirmininkas.

Bet tai yra nesvarbu. Daugiaus reikšmės turi tolimesni p. Gegužio išvadžiojimai, kuriuose jisai įrodinėja, kad jo išrinkimui buvę paduota pakankamai balsų seime. "Naujienose" tas klausimas nebuvo keliamas; jose čjo kalba apie visai ką kitą. Jos nurodė, butent, kad net sudarius bloką tarpe dviejų srovių ir visokiais "triksais" pravedus seime Gegužio "pateisinimo" rezoliuciją, jam nepavyko seime pakreipti savo pusėn daugumą delegatų. Reiškia, seimas jam tikrumoje neparodė pasitikėjimo. Šitas faktas buvo iškeltas aikštėn tuomet, kai partiniai p. Gegužio sėbrai, niekindami kitokio nusistatymo SLA. narius, gyrėsi seimo daugumos pritarimu, tukstančių narių pasitikėjimu ir t. t.

Iš kitų pareiškimų tame rašinyje mes apsistosime tik ties p. Gegužio tvirtinimu, kad seimas neprasilenkė su SLA viršininkų rinkimo tvarka, rinkdamas asmenis, gavusius mažiausia balsų visuotiname balsavime.

GEGUŽIS IR KONSTITUCIJA

SLA. prezidentas rašo:

"Kaip yra nominuojami ir renkami Pildomosios Tarybos nariai, tai konstitucija aiškiai nusako, ir pereitame SLA. Seime Pildomoji Taryba buvo renkama sulig konstitucijos nurodymų. Nejaugi Susivienijimo nariai patikės, kad jei kas butų bandęs Seime Pildomosios Tarybos rinkimus pravesti priešinga tvarka nurodytai tvarkai SLA. konstitucijoj, tai Seimo delegatai butų prie to prisileidę? Šitam negalima tikėti, ypatingai paimant domėn tą faktą, kad į kai kuriuos urėdus buvo taip vadinamas close fight. Juk ant vietos butų pakėlę protestus ir prie betvarkės nebutų prileidę, nes turim pasidžiaugti, kad pereitame Seime buvo delegatų, kurie Susivienijimo konstituciją supranta ir gerai apsipažinę su parlamentarinėmis taisyklėmis. Bet iš kitos pusės kiek matėsi, pas niekų nebuvo nei noro eiti tokiu keliu, kuris neatsako Susivienijimo konstitucijai ir parlamentarinėms taisyklėms. Kiek man žinoma, tai pereituose Seimuose tokia pačia tvarka buvo renkama Pildomoji Taryba. Taip, kad čia niekas neįvyko tokio, kas nebuvo praktikuojama pereituose Seimuose."

Čia rašytojas kelioms eilėms prasilenkia su tiesa. Viena, netiesa, kad pačiame seime nebuvo protestų prieš tokį Pild. Tarybos rinkimą, koki pasiulė p. Gegužis. Buvo protestas pareikštas ant vietos, bet p. Gegužis atsisakė į jį kreipti dėmesį.

Antra, netiesa, kad taip buvo rengama Pild. Taryba pirmiaus, kaip ją rinko seimas Pittsburghe. Visuose seimuose iki Pittsburgho seimo buvo laikytasi taisyklės rinkti į Pild. Tarybą tuos, kurie gavo daugiausia balsų visuotinuose balsavimuose. Nebuvo nė vieno atsitikimo visoje SLA. istorijoje, kad butų buvęs išrinktas asmuo, gavęs visuotinam balsavime mažumą balsų, palyginant su kitais kandidatais. Po to Gegužis šitą faktą žino, tai kam gi jisai bando "Tėvynės" skaitytojams apdumti akis?

Jisai šitame savo argumente, kaip ir visame straipsnyje, bando už formališkumo paslėpti dalyko esmę. Kada jisai kalba apie "tokią pačią (rinkimų) tvarką" pereituose seimuose, tai jisai gali pasiremti tiktai tuo, kad dviejuose pirmesniuose seimuose buvo vartojama **panaši rinkimo forma**, — nors ir ne visai tokia pat. Buvo balsuojama už du arba tris kandidatus į kiekvieną urėdą; rankų pakėlimu, o ne kortelėmis, kaip Pittsburghe. Bet **tikslas** buvo vistiek rinkti ne bet kurį iš trijų (arba dviejų) kandidatų, o **tik tą, kuris buvo gavęs daugiausia balsų visuotiname balsavime.** Tą seimo delegatai žinojo ir tuo vadovavosi, paduodami savo balsus. Chicagos seime, pav., nežiurint į tai, kad ir po bolševikų išmaršavimo jame buvo stambių nuomonių skirtumų, beveik visi delegatų balsai buvo paduoti už kandidatus, laimėjusius visuotiname balsavime; kiti asmens, nors ir pasiulyti, kaipo kandidatai, gavo tik po keletą balsų ("scattered vote").

Tečiaus p. Gegužis žino, kad iki 1930 metų, t. y. per dešimtį su viršum metų, kai dabartinė SLA. konstitucija įėjo galion, seimas iš viso nebalsuodavo už kandidatus, negavusius daugumos balsų visuotinuose balsavimuose. Tik kandidatai, gavusieji daugiausia balsų, būdavo seimui pasiulomi, **kaipo teisėti kandidatai**, ir seimas juos patvirtindavo (jeigu jie budavo kvalifikuoti). Taip Susivienijimas suprasdavo savo konstituciją, ir taip ją suprasdavo pats p. Gegužis. O dabar jisai aiškina ją visai priešingai ir sako, kad "konstitucija aiškiai nusako", kaip rinkti Pild. Tarybą. Jeigu konstitucija aiškiai nusako, tai kodėl ji buvo per dešimtį metų patiės p. Gegužio kitaip suprantama ir vykinama?

VISUOTINI BALSAVIMAI IR SEIMAS

Konstitucija sako, kad kandidatai į Pild. Tarybą yra visuotinu balsavimu nominuojami, o seime renkami. Ji sako, be to, kad kandidatai seime yra tie, kurie visuotinam balsavime yra gavę daugiausia balsų. Vadinasi, ne bile ką iš nominuotų visuotiname balsavime kandidatų seimas gali rinkti.

Gerai. Visuotini balsavimai nominuojant Pild. Tarybą buna du. Iš pradžių nariai kuopose nominuoja daug kandidatų, o paskui centro sekretorius paima tik po tris arba po du kandidatu, gavusiu daugiausia balsų ir paduoda nariams kuopose juos perbalsuoti. Šito antro visuotino balsavimo rezultatai buna pateikiami seimui. Seimas dabar taria galutiną žodį. Jisai, sulig konstitucija, renka į Pild. Tarybą tuos, kurie visuotiname balsavime gavo "daugiausia balsų".

Dabar, kiek gi yra tų daugiausia balsų gavusių kandidatų? Jeigu į kiekvieną urėdą antrame balsavime kandidatuoja tik po du arba tris asmenis, tai aišku, kad iš jų daugiausia balsų gavę gali buti tik po vieną kandidatą į kiekvieną urėdą. To neužginčys nė vienas žmogus, kuris turi bent krislelį sveiko proto. Iš dviejų arba trijų kandidatų, perbalsuotų antram visuotinam balsavime, negali buti daugiausia gavę balsų vėl tie patys du arba trys.

Taigi Pittsburgho seimas, balsuodamas už du arba tris kandidatus į kiekvieną urėdą, konstituciją paneigė. Jisai pasielgė taip, kaip kad antro visuotino balsavimo visai nebutų įvykę. Bet tuo pačiu laiku jisai balsavo už kandidatus, dalyvavusius antrame balsavime, o ne pirmam. Jeigu seimas butų atsižvelgęs į pirmo visuotino balsavimo rezultatus, o ne į antro, tai jisai butų turėjęs priimti Gatavecko kandidaturą į prezidentus, Dr. Viniko kandidaturą į sekretorius, ir t. t. Bet tie kandidatai buvo atmesti dėlto, kad jie nepateko į baliotą antram visuotinam balsavime. O antras visuotinas balsavimas taip pat buvo paniekintas, kadangi seimo dauguma balsavo priešingai jam.

Todėl p. Gegužiui, kuris tiek daug kalba apie konstitucijos ir parlamentarinių taisyklių išlaikymą seime, mes norėtume pastatyti klausimą: kuriam galui SLA. nariai buvo verčiami balsuoti antru kartu už kandidatus į Pildomą Tarybą, jeigu to jų balsavimo daviniai neturi vertės?

SAULĖS UŽTEMIMAS

Šiandien po pietų milionai žmonių Kanadoj ir Amerikoj matys pilną saulės užtemimą. Mėnulis atsidurs tarp saulės ir žemės ir užkirs kelią saulės spinduliams. Nepilnas saulės užtemimas bus matomas visoj Amerikoj.

Chicagoj saulės užtemimas prasidės 2:07 val. po pietų ir baigsis 4:29. Tačiau reikia pasakyti, jog tai nebus pilnas užtemimas, — nepasieks musų tik 79 nuošimčiai saulės spindulių. Kitais žodžiais sakant, mes tematysime apie vieną penktąją dalį saulės šviesos. Bostone, sakysime, saulės užtemimas pasieks 99 nuošimčių, o Maine valstijoj jis bus pilnas.

Saulės užtemimas yra neparprastai įspudingas gamtos reiškinys. Spalva persimaino ir visi gyvunai jaučia kažkokį nerimą. Kai saulė pasislepia, tai matosi tik jos žibantis dujų vainikas. Laukiniai žmonės labai bijosi saulės užtemimo. Jie mano, kad kokis tai baisunas nori saulę praryti, ir todėl kelia didžiausį triukšmą, kad tą baisuną nubaidyti. Bet civilizuoti žmonės tos baimės nejaučia, nes jiems yra gerai žinomos to reiškinio priežastys.

Į Kanadą ir Ameriką dabar yra suvažiavę astronomai ir fizikai iš įvairių pasaulio dalių. Šiandien jie darys visokius stebėjimus ir ims saulės fotografijas. Reikia pasakyti, kad mokslininkams rupi išaiškinti kai kurie dalykai. Prieš porą desėtkų metų buvo manoma, kad jau viskas yra žinoma apie medžiagos sudėtį. Paskutiniais keleriais metais ta nuomonė pasikeitė. Pasirodė, jog dar yra daug paslapčių, kurias reikia išaiškinti. Seniau buvo manoma, jog mažiausia medžiagos dalelė susideda iš atomų. Vėliau buvo patirta, jog kiekvienas atomas yra savo rųšies vienetas, susidedantis iš elektronų ir protonų. Medžiagos skirtumas kaip tik ir pareina nuo elektronų. Geležies atomas turi vienokį elektronų skaičių, o aukso kitokį.

Rodėsi, jog tai yra galutinas mokslo žodis. Bet štai vos prieš porą mėnesių anglų profesorius Chadwick surado, jog atomas dar turi ir neuronų. Ir vėl visos teorijos apie medžiagos sudėtį tenka pertaisyti ir modifikuoti. Labai galimas daiktas, jog ateityj dar kas nors naujo bus surasta.

Saulės užtemimas fizikams duoda geros progos labiau įsigilinti į medžiagos sudėtį. Jie pagalba visokių instrumentų matuos saulės vainiko (koronos) temperatūrą ir bandys nustatyti, iš kokių dujų tas vainikas susideda.

Astronomams, kaip ir paprastai, rupės patikrinti mėnulio judėjimo kelią ir palyginti jį su seniau padarytais braižiniais, kurie vaizduoja mėnulio kelionę. Tas faktas, kad astronomai tikrai žino, kaip mėnulis keliauja erdvėj, ir duoda jiems galimybės tiksliai nustatyti saulės užtemimų laiką. Astronomai šiandien tikrai gali pasakyti, kada įvyks saulės užtemimai ateityj ir kur jie bus matomi. Daugiau to, jie gali pasakyti valandą, dieną, mėnesį ir metus prieš tukstančius metų įvykusių saulės užtemimų. Tiek tikslus yra šiandien astronomijos mokslas.

Šiandien saulės užtemimu domėsis ne tik mokslininkai, bet ir milionai šiaip sau žmonių. Paprastai į užtemusią sau[illegible] yra žiurima pro apruky-

(P. Konrado nuotrauka)

"Naujienų" redaktorius Pijus Grigaitis kalba prie Dr. A. J. Karaliaus grabo, Lietuvių Tautiškose kapinėse. Užpakalyje stovi K. Jurgelionis, kuris irgi trumpai kalbėjo.

tą stiklą. Tačiau sunku stiklą vienodai aprukyti, o priegtam jis greit nusitrina. Todėl geriausiai yra vartoti jau sunaudotą fotografinę plokštelę (negatyvą). Aprukytą stiklą arba fotografinę plokštelę reikia butinai vartoti, kad apsaugojus akis.

Neužmirškite, kad Chicagoj maksimalis saulės užtemimas bus 3:20 val. po pietų. Tada parankiausiai ir bus tą reiškinį stebėti. Kurie turėsite progos, tai pasinaudokite jąja. O jeigu pasitaikys buti parke ar šiaip kur už miesto, tai stebėkite ir tas permainas, kurios įvyks laike saulės užtemimo.

K. A.

BRAM STOKER — Vertė A. Vaivada

GRAFAS DRAKULA

Permission Doubleday, Doran & Co.

(Tąsa)

Lapkričio 5, rytą. — Pavelyk man viską nurašyti teisingai ir tvarkiai, nes nors ir jųs ir aš jau turėjome progos kartu matyti labai keistų įvykių, jųs galite pamanyti, kad aš, Van Helsingas išėjau iš proto — kad nesuskaitomos musų darbo baisenybės ir nuolatinis nervų įtempimas pagaliau paveikė į mano lygsvarą.

Vakar važiavome per visą dieną, nuolat artėdami prie kalnų. Kelias ėjo vis per labiau ir labiau apleistas apylinkes ir dykumas. Visur buvo daugybė stačių šlaitų, nuo kurių šniokšdamos riedėjo upės. Čia buvo tinkamiausia nesuteršta Gamtos karnivalo vieta. Ponia Mina vis miega ir miega; nors bekeliaudamas išalkau ir pasistiprinau, vienok jos nepažadinau. Pradėjau bijoti, kad pragaištingas vietos prakeikimas ją užgulė, nes reikia atsiminti, ji jau yra gavusi Vampiro krikštą. "Gerai", tariau sau, "jeigu ji miegos per visą dieną, aš pasirupinsiu nemiegoti per visą naktį." Ir taip bevažiuojant biauriu, nelygiu keliu — o kelias buvo senas ir niekam tikęs — nuleidęs galvą, pradėjau snausti. Bet netrukus pabudau pasijutęs nusikaltęs ir radau Miną vis dar miegančią. Saulė jau buvo gana žemai. Bet kaip viskas persimainė! Niurus kalnai atrodė lyg ir nutolę, o mes buvome beveik pasiekė statokai į padanges kopiančio kalno viršunę, ant kurios riogsojo pilis, apie kurią Jonatanas kalbėjo savo užrašuose. Vienu laiku ir nudžiugau ir pradėjau drebėti, baimės apimtas; nes dabar laimė ar pragaištis, galas buvo nebetoli.

Pažadinau ponią Miną ir vėl mėginau ją užhipnotizuoti; bet nieko negalėjau padaryti, iki buvo pervėlu. Po to, dar tamsai nespėjus viską uždengti, — nes saulei nusileidus, dangus metė pasislėpusio šviesos kamuolio atspindį ant sniego ir kuriam laikui nusitęsė pusiau sutemos — iškinkiau arklius, pririšau juos prie tose aplinkybėse patogiausios pastogės ir pašėriau. Pabaigęs, užkuriau ugnį; netoli jo priverčiau ponią Miną, jau pabudusią ir skaisčią — atsisėsti ant patiestų kailių. Priruošiau ir maistą, bet ji atsisakė valgyti, trumpai pasakydama, kad ji nebuvo išalkusi. Nemėginau ją raginti užkąsti, nes žinojau, kad iš to nebus jokios naudos. Bet aš valgiau, valgiau daug, nes žinojau, kad dabar, šiuo laiku, visos mano jėgos buvo reikalingos. Pavalgęs ir nujausdamas, kad nakties laiku gali atsitikti kas nors blogo, užbrėžiau didelį ratą apie Miną, ganėtinai didelį suteikti jai patogumą; apie ratą apibarščiau sutrupintą ostiją, nepraleisdamas nei mažiausio tarpo, kad nebutų progos nelemtoms dvasioms įsiskverbti į vidų. Ji visą laiką sėdėjo nejudėdama — nejudėdama, lyg apmirusi; tuo pačiu laiku ji balo, vis labiau balo, iki galų gale sniegas nebuvo baltesnis už jos veidą; netarė nei žodžio. Kuomet prisiartinau, ji prisiglaudė prie manęs. Vargšė moteriškė drebėjo nuo galvos iki kojų. Skaudu buvo į ją žiurėti. Kuomet ji truputį nusiramino, tariau:

"Ar nenorėtumėte prieiti prie laužo ir pasišildyti?" Norėjau patirti ką ji galėjo padaryti. Paklusniai atsistojo, bet vos žengusi vieną žinksnį, sustojo, lyg perkuno trenkta.

"Kodėl neinate toliau?" paklausiau. Ji pakratė galvą ir atsigrįžusi, vėl atsisėdo ant kailių. Ir, pažiurėjusi į mane išplėstomis akimis, lyg pabudusi iš gilaus letargo, trumpai atsakė:

(Bus daugiau)

Tarp Chicagos Lietuvių

Dar apie Dr. Karaliaus laidotuvių

Tukstančiai žmonių, šimtai automobilių palydėjo Dr. Karalių į kapines. Daug jo naujų kaimynų kapų numindžiota siubuojančios minios; gėlės nulaužytos, patys kapai kojų nutrempti. Bet ką padarysi, kad tukstančiai lietuvių jautė tuštumą, kuri pasidarė Dr. Karaliui išsiskyrus iš musų tarpo.

Musų tarpe yra didelis palinkimas gerbti žmogų tik tada, kada jau jis mus paliko, iš musų tarpo pasišalino, kada jau jo mes netekome. Kol dar žmogus, kad ir taip gabus, tebėra musų tarpe, mes lyg nepastebiame jo. Jo silpnumai — o kas jų neturi — užtemdo jo auksines ypatybes musų akyse.

Lietuvis gydytojas arba kuris kitas profesionalas gali badu numirti belaukdamas savo tautiečių paramos. Vaikui susirgus tėvai pašaukia svetimtautį gydytoją ir išsižioję žiuri, kaip jis vaiką lamdo. Receptą parašęs svetimtautis prabila: "Ar supranti?" Tėvai, nors ir nesuprasdami nors ir norėdami gauti daugiau informacijų, kaip vaiką prižiurėti, taria "yes", užmoka penkinę, o vėliau giriasi savo tiek pat angliškai suprantantiems pažįstamiems, kad pašaukę vaikui gydyti "anglą specialistą." Nežiuri didžiuma, kad musų gydytojai tiek pat gabus, kiek ir kitataučiai, ir kad lietuviai didesniu stropumu steniasi pagelbėti, nes jie gyvena tarp lietuvių, vartoja jų kalbą, supranta jų papročius ir pažįsta jų gyvenimo apystovas.

Musų profesionalai savo darbą tęsia, kad jis ir yra apsunkintas. Dar dirba kulturinį darbą, kurį atlieka gerai, bet už kurį susilaukia menko dėmesio — "nes ką gi gero gali lietuvis atsiekti?"

Kai jau kančios pasmaugia profesionalą, tai tada žmonės pajunta, kad jis buvo jiems reikalingas. Tada gailisi jo. Džiaugiasi prisimindami jo samojingumą, liudi, kad jis prie jų nesiglaudęs, nes jie butų mielu noru butų jam pagelbėję ir žodžiu, ir pinigais, ir darbais po laiko.

Nesuprantu, kodel žmonės mėgia taip gailėtis mirusių ir gerbti juos, siųsdami gėles, liedami ašaras, degindami gazoliną, jei daug mažesnis energijos išliejimas dažnai galėtų palaikyti tuos, kurių jie raudoja netekę. Taigi, rodosi, reikėtų pasimokinti iš Dr. Karaliaus nelaimės ir teikti musų veikėjams pripažinimo, kuris jiems priklauso.

— *Merikonas.*

Dvejos laidotuvės tą pačią dieną

Pračjusį šeštadienį atsibuvo dvejos laidotuvės ir abejos nepaprastai didelės, t. y. Dr. A. J. Karaliaus ir Edith McCormickienės.

Dr. Karaliaus laidotuvėms suvažiavo minia, kokios dar Chicagos lietuviai iki šiol nebuvo niekuomet laidotuvėse matę. Kiek galėjo buti žmonių, aš nesiimu spręsti. Bet tarpe 31 ir 35-tos gatvių pilni šalygatviai ir Halsted gatvė žmonių, iš abiejų pusių, iki gatvekarių bėgių.

Automobiliai visos aplinkui gatvės nustatytos, gatvėj tvarką darė pėščioji ir motorciklių policija. Kiek automobilių lydėjo Dr. Karalių į kapines, taip-gi sunku pasakyti. Spėjama, kad jų buvo apie šešius ar septynius šimtus.

Kai Dr. Karaliaus kunas tapo nulydėtas į kapines, tai atlydėjusieji pamatė, kad ir ten jau laukė laidotuvių procesijos didžiulė minia.

Kaip minėjau aukščiau, antros laidotuvės buvo milionierės Edith McCormick, International Harvester kompanijos dalininkės ir senio Rockefellerio dukters. Sulig džiugų didlapių pranešimais, tose laidotuvėse irgi daug žmonių dalyvavo. Ir tie Chicagos didlapiai pirmuose puslapiuose smulkiai aprašė šias laidotuves.

Apie Dr. Karaliaus laidotuves tie didlapiai ne vienos eilutės neįdėjo. Mat, Dr. Karalius buvo biednas, o McCormickienė—milionierė.

Bet juodu palyginus—kuris iš jų buvo brangesnis žmonijai? Ilgai galvoti nereikia, kad atsakyti į šį klausimą. P-nia McCormikienė mokėjo dolerius rinkti (o gal nė dolerių rinkti nemokėjo) ir čekius rašyti; ji turėjo dolerių iki soties puošniam gyvenimui. Ir jeigu ji kokiai moterų draugijai vadovavo, tai tą darė iš nuobodumo ir del ambicijų. Jos milionai buvo sukrauti iš prakaito ir skurdo tų vergų, kurie jai vergavo ir kurie tebevergauja jos įpėdiniams.

Dr. Karaliaus nuopelnai patys pasako savo vertę. Jisai, žmogus, mėgo ir garbę, mokslą, apšvietą, laisvę. Pats sunkiose apystovose mokinosi ir kitus mokino savo knygomis, staipsniais laikraščiuose, paskaitomis; savo profesija tarnavo žmonijai dažnai net be atlyginimo; nuo savo profesijos patarnavimo neatstumė ir tų, kurie neturėjo iš ko užsimokėti. Jis vergų neturėjo; jis greičiau pats vergavo.

Didlapiai tuo, žinoma, nejdomauja; jie nenori nė žinoti apie tokius žmones. Svarbesni jiems yra milionierių parėdai, kokias suknias ir kokias pirštinaites dėvėjo ponios, kurios palydėjo McCormickienę į kapines. Net nesvarbi didlapiams buvo ta minia, kuri susirinko įvertindama Dr. Karaliaus nuopelnus, kad su juo paskutinį kartą atsisveikinti.—**Pilietis.**

Cicero

Kiek laiko atgal "Naujienose" Senas Petras parašė žinutę, kad buvęs komunistų valgyklos menedžeris, Kazys Tarulis, prieš metus laiko išvyko Sovietų Rusijon. Pagyvenęs tenai keturioliką dienų, jis patyrė, kad Sovietų rojuj tiktai komisarams gerai, kurie skaniai valgo, puošniai rėdosi ir automobiliais važinėja, o paprastam darbininkui ir ten laimės nėra. Tad per Lietuvą Tarulis ir vėl atvyko į Ameriką.

Todel "Vilnies" nepamenu kokiam numery tilpo atsakymas Senam Petrui, kuriame prisipažįstama, kad ir Sovietų Sąjungoj esą trukumų, bet trukumai girdi galima pataisyti. Taipgi prisipažino, kad nuvykusiems į Sovietų žemę ne viskas esą rodoma.

Ot tai tau, Jurguti, ir devintinės! Nuvažiavai ką nors savo akimis pamatyti, o čia tau uždrausta per tvorą pažiurėti. Bepigu čionikščiams komisarams mulkinti savo sekėjus!

Kadangi Kazys, pagrįžęs iš Europos, išgyveo pas mane apie mėnesį laiko, tai teko su juo ir plačiau išsikalbėti, ypač apie Rusiją, kurioj dar caro laikais man su Kaziu teko plačiai pasibastyti. Todel įdomaudamas paklausiau jo, ar valstiečiai ir fabrikų darbininkai geriau dabar gyvena, jei palyginti caro laikus. Atsakymą gavau, kad kolei kas dabar prasčiau, ir jeigu caras grįžtų, tai Rusijos valstiečiai su dideliausiu džiaugsmu puldami ant kelių pasitiktų jį. Ypač esą nepatenkinti dabartine tvarka seniai. Vienok mažai dėmesio kreipiama į senius. Didžiausios pastangos dedamos, kad kaip nors pakreipus jaunimą į savo pusę, kadangi pasaulis esąs tveriamas.

Jeigu kaip, komunistai neteks ir antro menedžeriaus — tai A. Avižienio, kuris menedžeriauja Liuosybės svetainėje, Ciceroj. Matyti, sparnus taisos skristi ateinančių vasarą, tik ne į Sovietų Rusiją, bet į buržujų Lietuvą. Matomai sprendžia pagal savo amželi, kad proletarų žemėj nebus vigodnas gyvenimas.

SLA. 301 kuopa po ilgų atostogų, per kurias nelaikė susirinkimo net du mėnesius dabar jau turės susirinkimą. Jis atsibus rugsėjo mėnesio antrą pirmadienį. Nariai prašomi į susirinkimą atsilankyti, nes daug reikalų yra apsvarstyti. Kaip girdėjau, musų kuopos nariai, pp. Miliauskai, jau sugrįžo iš Lietuvos, ir tikimės, jie papasakos mums daug naujienų.

Su darbais musų padangėj yra daug maž taip: mažosios dirbtuvėlės, kurių čia randasi devynios galybės, pradeda atgyti. Tiktai bėda su Western Electric, kuri atleidžia darbininkus be pasigailėjimo, apmokėdama savaitinę algą už kiekvienus išdirbtus metus.—**J. T.**

Roseland

Roseland Beverage Co., 11517 Prairie Ave., vedėjas, Stanley Sudentas, rengia bedarbiams pikniką, kuris įvyks atėjantį sekmadienį, rugsėjo 4 dieną Washington Heights miškely, prie 107 ir S. May St. Pradžia 11 val. prieš pietus.

Aną dieną apsilankiau pas p. S. Sudentą, Roseland Beverage Co. (alaus ir papso sandėlio) vedėją, kuris pasekmingai biznį veda, pristatydamas alų ir papsą į daugelį apielinkės įstaigų ir į visokius parengimus. P-nas S. Sudentas užklausė manę, ar aš esu bedarbis — "Taip sakau, bedarbis. Ar darbo man turi?"

"Darbo negaliu duoti. Bet aš noriu tave pakviesti į bedarbių pikniką atėnantį sekmadienį, ir štai tau 10 tikietų, su kuriais piknike galės gauti valgyti ir gerti veltui."

"Okei", sakau.

Įsikalbėjus plačiaus su p. S. Sudentu apie jo bedarbiams rengiamą pikną, sužinojau, kad tame piknike bedarbams bus duodama po 10 tikietų veltui, su kuriais jie galės piknike gaut valgyt ir gerti. Tikietus turi gauti prieš pikniką, butent iki penktadienio vakaro, rugsėjo 2 dienos, kad žinoti, kiek piknike bus dalyvių, ir prisirengti užtenkamai valgiu ir gerimų.

Tikietai galima gauti pas p. S. Sudentą, 11517 Prairie Ave., arba pas p. Ant. Balčiuną, 158 E. 107 St.

Nuvažiavimas į pikniką irgi veltu, tik reikės ateiti prie Strumilos svetainės, iš kur trokai vež į pikniką. Po pkniko, vakare, Strumilo svetainėj bus balius užbaigimui pikniko. Tikietai tie patys bus geri svealnėj, kaip kad piknike. Jei tą dieną lytų, tai piknikas bus laikomas Strumilo svetainėj.

Untanas.

Į pražuvęs

Daugelis pirmuju ispudžiu dažnai esti sugadinama kokiu nors mažu iš pažiuros daiktu.

TAI yra piuku jeigu gali taip padaryt, jog kitiem patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums eiti pirmin.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaipo užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-but toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju budu. Musu chemikai pagalios surado sustata kurs ištikro šveičia nedraskydamas dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagalios tapo išrištas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekoriu. **Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.**

ANTANAS VAINAUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 30 dieną, 12:5 valandą iš ryto 1932 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Kražių parapijoj, Raseinių apskr., Morkiškių kaimo.

Paliko dideliame nuliudime moterį Rozaliją, 2 sunu Antaną ir Leonardą, 2 dukteris Virdziniją ir Eleonorą, sesers sunai Jonas Sungaila ir Stanislovą Sakalauską ir gimines, o Lietuvoje brolį Joną, 2 seseris Bárborą Sakalauskienę ir Juzephą Sungailienę.

Kunas pašarvotas randasi 6707 Kunas pašarvotas randasi 7607

Laidotuvės įvyks rugsėjo 2 dieną, 8 val. ryte iš namų į Šv. Petro ir Povylo parapijos bažnyčią, West Pullman, Ill., kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Vainausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį paarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Moteris, Sunai, Dukterys, Brolis, Seserys ir Sesers Sunai ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius Radžius, Tel. Canal 6174.

Seniausia ir Didžiausia LIETUVIŲ GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rųšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kuno į musų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, musų automobilius atvažiuos į jusų namus ir atves į musų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiurint į tai, ar jus ką pirksite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturios Moderniškos Koplyčios Del Šermenų. Pašaukite EUDEIKĮ pirm negu kreipsitės kur kitur.

EUDEIKIS

JUSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Graboriai

Lachavich ir Sunus
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiame atsišaukti, o musų darbu busite užganėdinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. J. BAGDONAS

Funeral Direktorius
Patarnauju žmonėms simpatiškai, draugiškai ir pigiai. Nelaimėje mirties pašaukite mane.
2506 W. 63 St.,
Tel. Republic 3100
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau negu kiti todel, kad ptiklausau prie grabų išdirbystės
OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

S. M. SKUDAS
Lietuvis
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj
1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų Patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime ilgalaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuvės Akušerės

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai
Duokite savo akis išegzaminuoti
Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Praktikuoja virš 20 m.
4649 *S. Ashland Ave.*
Tel. Boulevard 6487

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patyrimas Komplikuotuose Atsitikimuose
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12

Lietuviai Gydytojai
Dr. C. K. Kliauga
DENTISTAS
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis
2420 *W. Marquette Rd. arti Western Av.*
Phone Hemlock 7828
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčio is 1821 *So. Halsted Street*

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 *W. Madison St.*
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. MARGERIS
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare. Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį.
Rezidencija 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėldieniais pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914
DR. NAIKELIS
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted Sts)
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedėldieniais pagal sutartį

Dr. Suzana A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10-12 ryto; po piet 4-8 tik utarninkais ir ketvergais. Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą.
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 dieną.
Telephonai dieną ir naktį Virginia 0036

Rez. 6600 *South Artesian Avenue*
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 *So. Halsted Street*
CHICAGO, ILL.

DR. M. T. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
4645 S. Ashland Ave.,
Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 *South Western Avenue*
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. A. L. YUSKA
2422 W. *Marquette Rd.*
kampas 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, seredoms po pietų ir nedėliomis pagal susitarimą

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
nedėliomis pagal sutartį.
4847 *West 14th Street,*
CICERO, ILL.
X-Ray....Phone Cicero 1260

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryauckas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 *Marquette Road*
Valandos: 9—12, 7—9, Antradienį ir Ketvirtadienį vakarais pagal susitarimą.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

Lietuviai Gydytojai
Dr. Vincent C. Steele
Dentistas
4180 Archer Avenue

Daktaras V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo savo ofise patinusias, išsipustulas šlauzdų gyslas.
Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.
3343 *South Halsted Street*
Tel. Boulevard 1401

Ivairus Gydytojai
DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorijas:
1025 W. 18*th St., netoli Morgan St.*
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
Hyde Park 6755 ar Central 7464

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metai
OFISAS
4729 *South Ashland Ave., 2 lubos*
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dieną.
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 *South Ashland Avenue*
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po piet 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso: Tel. Victory 6893
Rez.: Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepia šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas odos ligų ir veneriškų ligų
Ofisas
3102 So. Halsted St.
kampas 31st Street
Val.: 10—11 v. ryto, 2—4, 7—9 v.v.
Nedėliomis ir šventadieniais 10—12.

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 *N. Dearborn St., Room* 1113
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 *South Halsted Street*
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą
Nedėlioj nuo 9 iki 12 ryto

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
Advokatas
Miesto Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn. ir Ketv.—6 iki 9 val.
4145 *Archer Ave.* *Tel. Lafayette* 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžiunas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 *W. Adams St., Room* 1642
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 *W. 22nd St. nuo* 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Namie 8-9 ryte Tel. Republic 9600

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 *So. Ashland Ave.*
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 *So. Rockwell St.*
Tel. Republic 9723

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
52 E. 107th St. — prie Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950—6377
4600 S. Wood St. — Ketvergo vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LaSalle St. — pagal sutartį

CHAS. A. PEPPER
LIETUVIS ADVOKATAS
10 N. CLARK ST. Room 1205
Tel. Central 6166
VAKARAIS: 3117 S. Union Ave.
Tel. Victory 2213
Arba: 1800 W. 47th St. Laf. 3490
Pagal sutarimą

William C. Mitchell
LIETUVIS ADVOKATAS
2656 West 69 Street
Telephone Hemlock 1323
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

DĖDĖS ĖERNO MIRTIES DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMAS

Kiekvienos tautos kulturos laipsnį padeda parodyti jos žmonių mokėjimas atminmais pagerbti — įvertinti mirusius savo tautos kulturintojus.

Kulturingos tautos vienus savo mirusius švietėjus, tautos žmonių gyvenimo tobulintojus — lengvintojus, prisimena gražiais spausdintais žodžiais ir grupėmis susirinkę gyvais, ir neretai muzika ir harmoningais balsais juos pagerbia. O nekurios kulturingos tautos savo švietėjams kas metas po visą dieną paskiria jų pagerbimui. Tą dieną tos tautos sukurtoje valstybėje niekas nieko nedirba, o visais galimais budais kelia atmintį to žmogaus, kurio darbo vaisiais tauta naudojasi.

Tautos gerovei dirbusių žmonių nuopelnų didumą čia nenagrinėsim, nes tą žmonės patys turi atrasti — įvertinti, o tas ir vadinasi musų kulturos laipsniu.

Mes, Šiaurės Amerikos lietuviai, savo pajėgumą suprasti apie savo tautos vertybes įrodėme Dėdės Šerno atminti keldami; kulturingesnioji tautos dalis nuoširdžiai suaukavo ir jam (Dėdei Šernui) paminklą pastatė, o periodinė spauda, pats tautos apšvietos laipsnio gyvsidabris karts nuo karto savo špaltose jo vardą garbei mums primena.

Dėdė Šernas suliginti su musų tautos atgimimu mirė senai, — šiais metais dešimtis metų sukanka. Bet jo darbai? Jie tebėra su mumis, — ir už tai jis pats — Dėdė Šernas — su mumis tebegyvena! Dėdė Šernas mums, kaipo buvusiai prislėgtai tautai, daug davė, ir tauta už tai nedėkinga buti juk negali. Ji stengėsi prie kiekvienos progos jo darbų duotą tautai turtą palaikyti priminimais amžiaus ar amžių ainiams — paminklu ant jo kapo ir dailės tvariniais: jo garbei skirtais žodžiais ir muzikos graudžiais motyvais!

Visi Š. Amerikos pažangieji lietuviai pastatė ant to musų tautos švietėjo kapo paminklą. Bet tik Chcagos ir apylinkės letuviams tebuvo lemta dalyvauti paminklo atidarymo dienoje, kada suplaukė nesuskaitoma minia lietuvių į Tautiškas Kapines. Be abejonės, tokia pat minia žmonių aplankys jo kapą ir rugpėjo 11-tą dieną, kuri yra skirta jo mirties dešimties metų sukaktuvių paminėjimui. Minia pasiklausius kalbėtojų jo atminčai skirtų žodžių ir tautos džiaugsmo ir sielvarto motyvais supintų dainų, turės progos ir savo nuoširdžiais, pakeltais balsais jo garbei sugiedoti: musų švietėjo — Dėdės Šerno atminčiai.

Rodos, paviršutiniai žiurint nedaug kas nepaprasto, bet pasistengę suprasti, pajausme koks milžiniškas moralis pasitenkinimas grįš mums patiems iš harmoningai paskleisto balso. Užtat nešykštaukime savo balso ir jausmų įdėti į giesmę Dėdei Šernui skirtą.

Pats paminėjimo programas

Programas paminėjimui yra skirtas įvairus ir vertas pasiklausimo — susidomėjimo. Susidės jis (vėliau bus paskelbta smulkmeniškai) iš gerų kalbėtojų, chorų, solo, muzikos, ir visa tai bus perduota per garsiakalbius taip, kad ir didžiausia minia viską aiškiai girdės.

Šerno fondo komitetas deda visas pastangas, kad tą dieną pažymėti tinkamai. Taip pat jis neabejoja iš žmonių tam nuoširdaus pritarimo, nes musų tautos sunųs ir dukros jau įrodė D. Š-no atminčiai savo simpatiją, ir mes tikime, kad 11-tą dieną rugsėjo tos savo simpatijos sustiprinimą įrodys dar jo kapą aplankdama ir kitoj vietoj telpančia giesmę jo atminčiai sugiedodami.

— *Šerno Fondo sekr. J. B-nė.*

Paminėjimo Giesmė

(Dėdės Šerno atminčiai skirta)

Ilsi čia kape tarp grabų rindos,
O rašėjau uolus, o šviesa tautos;
Vargu, triusu didžiu pramynęs šviesius
Takus tautai eiti į lobius gausius.
Paneigęs ir grožį ir sviete turtus,
Aukavai ir save ir proto vaisius;
Liaudžiai, kuri alko bent krislą šviesos,
Esančio tik protuos, o per juos knygos!
Liaudis nedėkinga negal but už tai,
Ir ji tavo kapą puošia ir nunai:
Paminklu iš akmens ir gėlių žiedais,
Ir giliai jausmingais, pakeltais balsais:
Juozai Adomaiti, nors žemės sluoksnys
Ir dešimtis metų laikas daug bylys —
Raudodamas kurčiai, kaip juoda gyrė,
Nusinešęs kapan kuną naikin tyliai.
Bet protas tavasis įpintas knygon,
Siela skirta tautai gyvenanti jon —
Neišnyks iš musų , kol tauta pulsuos —
Dėdės Šerno vardas ainiams jėgų duos!

(P. Konrado nuotrauka)

Dr. Antano J. Karaliaus grabas, prie kurio stovi grabnešiai: (iš dešinės į kairę) Dr. Šimkus, Dr. Montvidas, p. Meagher, Povilas Stogis ir Dr. Blake. Šešto grabnešio, inž. K. Augustinavičiaus paveiksle nėra.

J. Laukis apsilenkė su teisybe

Adv. K. Gugis ne tik neištraukė iš Universal banko savo pinigų, bet dar padėjo jame, pirm negu bankas užsidarė

Praėjusos savaitės "Sandaroje", No. 35-me, tilpo J. Laukio parašyta žinia antrašte "Universal State Banko ir Jo Depozitorių Reikalais". Joje p. Laukis tarp kitko sako:

"Antra vertus, banko valdybos draugai žinojo iš anksto, kada bankas užsidarys ir turėjo galimybės ištraukt savo pinigus pirma jo užsidarymo. Vienu tokių buvo prelatas Krušas, kitu SLA. iždininkas p. Gugis"...

Nežinau, ar kun. Krušas ištraukė savo pinigus. Negaliu kalbėti apie kitus. Bet kreipiaus į adv. K. P. Gugį, SLA. iždininką, ir parodęs tilpusią "Sandaroj" žinią paklausiau jo, ar teisybę p. Laukis sako.

Adv. K. Gugis pareiškė, kad jis ne tik neištraukė savo pinigų iš Universal banko, pirm negu bankas užsidarė, bet dar padėjo jame pinigų. Ir ne tik jis pats, bet ir p-nia Gugienė padėjo pinigų Universal banke savo asmeniniai sąskaitai vos keletą dienų prieš banko užsidarymą.

Šiems žodžiams patvirtinti parodė man banko atskaitą (statementą) apie įudviejų sąskaitų stovį. Ta atskaita liudija ve ką:

K. Gugis padėjo Universal State banke birželio 9 d. $306.-67; paskui, birželio 14 dieną, jisai padėjo ten pat dar $656.-83. O po to, birželio 18 d. išvažiavo į SLA seimą. Ir štai, kaip žinoma, Universal bankas užsidarė Susivienijimo delegatams posėdžiaujant Pittsburghe.

P-nia Norą Gugienę ištiko tokia pat nelaimė. Savo asmeniškų pinigų ji padėjo Universai banke birželio 15 d. $176.66; po to, birželio 20 d. ji dar padėjo ten $57.50. O Universal bankas, jei neklystu, užsidarė birželio 23 d., sulaikydamas ir tuos paskutinius keletą desėtkų jos dolerių.

Šias dvi užsidariusio banko atskaitas (statementus) mačiau savo akimis. Jas galėjo patikrinti ir J. Laukis, jeigu jam butų rupėjusi teisybė sužinoti, pirm negu rašė minėtą žinią "Sandarai". Bet p. Laukis kai kada gan keistomis ypatybėmis pasižymi: šiandie jis anarchistas sindikalistas, rytoj — tautietis demokratas, o kiek vėliau jau fašistas smurtininkų garbintojas; čia jis dirba pas Gugį ,čia jis trilinkas tupinėja apie žmogų, o apsisukęs kanda jį. Nes kas, jei ne kandimas, yra toks jo pareiškimas, koks tilpo cituotoj aukščiau žinioj?

Beje, kalbamos J. Laukio žinios kai kurias vietas pakartojo, atspausdindama riebiomis raidėmis, "Vilnis"; pakartojo ir Laukio prasimanymą apie Gugį. Bet komunistai iš terliojimo nepatinkamų jiems žmonių duoną valgo, šmeižimas yra jų amatas, todel stebėtis jais nepriseina.—**Rep.**

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

P-nia Stella Zalagėnienė pasveiko

"Naujienose" buvo minėta, kad p-nia S. Zalagėnienė buvo sunkiai apsirgusi. Dabar galima pranešti linksmą naujieną jos draugams ir pažįstamiems, kad p-nia Zalagienė jau sugrįžo iš ligonbučio. Tiesa, dar nesijaučia visai tvirta, bet greitu laiku mano sudrutėti.

P-nų Zalagėnų šeimyna yra maloni, draugiška, ir sugjus ją sunku ir atsiskirti; gaila, kad apsigyveno tokioje vietoje, kur lietuvių kaip ir nėra. P-nas Zalagėnas turi barzdaskutyklą adresu 7132 So. Racine ave.; čia ir gyvena. Apielinkė daugiausia apgyventa airiais ir holandais.

P-nas Zalagėnas savo biznio bukle nesiskundžia. Girdi, mokėjau tinkamai barzdas skusti gyvendamas 18-tos apielinkėje lietuviams, pataikau ir šios apielinkės piliečiams—airiams ir holandams. Visa paslaptis barzdaskučio biznyje, tai britva išsigalasti, ir pradėjus skusti,—reikia skusti iki visai nuskuti. Esą, jeigu "klijentą" pusskutį paleisi, tai kitą kartą jo nebesulauksi.—**N-nas.**

DOUBLE ACTING
KC BAKING POWDER
Pastebėkite puikią tešlą . . . kaip piragai laikosi šviežį.
SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS
25 ounces for 25¢
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

MADOS MADOS MADOS

2911 — Paprasta, praktiška, lengvai pasiuvama ir graži sporto suknelė. Jeigu kam tinka, tai gali kalnierių pasiuti iš baltos materijos, o suknelę iš margo materiolo, arba visą suknelę iš vienos spalvos materijos. Sukirptos mieros 36, 38, 40, 42, 44 ir 46 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos, Pattern Dept., 1789 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattren Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No .....
Mieros ..... per krutinę
.....
(Vardas ir pavardė)
.....
(Adresas)
.....
(Miestas ir valst.)

LISTERINE
relieves
SORE THROAT
Listerine beveik mome taliai užmuša turinčias bendrumo su paprastais šalčiais bakterijas! Tas palengvina jusų gerklę, kada bakterijos ją suskaudina. Ir Listerine yra taipjau labai veiksminga *neprileidime* šalčio. Atsargus studijavimas 102 žmonių laike 2½ žiemos mėnesių parodė, kad tie, kurie plauna gerklę su Listerine tiktai ⅓ tesirgo šalčiais, turėjo ⅓ trumpesnius ir ¼ lengvesnius už tuos, kurie nesiplovė. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.
Reduces COLDS 66%

PRANEŠIMAI

SLA. 238 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 2 d. K. Gramonto svetainėj, 4535 So. Rockwell St., 7:30 val. vakare. Visi kviečiami skaitlingai atsilankyti ant susirinkimo ir aptarti kuopos reikalus. Taipgi yra daugelis sumanymų del kuopos gerovės, reikalinga jūos visus apsvarstyti.

Kuopos rašt. *G. Povilaitis.*

GREITAI IR PIGIAI

IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigiama pradinį mokslą į devynis mėnesius; augštesnį mokslą į vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstančiai lietuvių įgijo mokslus. Ateikite įsirašyti šiandien ir jums padėsime įsigyti abelną mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abelnai ir visose mokslo šakose apsišvietę.

Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Peter Conrad
Fotografuoju jusų namuose arba studijoj
6023 S. Halsted St.
(Jansen Stud.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

Victor Bagdonas
Perkraustom rakandus pigiai į visas miesto dalis, farmas ir kitus miestus. Darbą garantuojam.
3139 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3398

Petras Wolteraitis
AUTOMOBILIŲ MECHANIKAS
Nori buti jusų mechanikas
Mes taisome taip pigiai, kad dar niekad nebuvo. Nauji breikiai $9.00, adjustinimas $1.00, Clutch $7.00, Valves graininame $5.00. Kada tik norėsite pataisysime teisingai, gerai ir pigiai. Mes dirbome kompanijai už pirmos klesos mechaniką. Darbą garantuojame. Taisome ir jusų namuose. Pašaukite mus —
Lafayette 1329
4357 So. Washtenaw Ave., kampas 44 ir Washtenaw

LIETUVIŠKAS VIEŠBUTIS
2435 So. Leavitt St.,
Chicago, Ill.
Rendon kambariai, švarus, malonus, Patogu privažiuoti iš visų dalių mieste. Prieinama kaina.
WALTER NEFFAS, Sav.

CLASSIFIED ADS.

Business Service
Biznio Patarnavimas

NAMŲ SAVININKAMS
Musų biuras suteikia patarimus namų savininkams, reikale nesusipratimų su rendauninkais. Maža narystės mokestis. Expertų patarimai visais reikalais dykai. Atdara nedėliom 9 iki pietų.
LANDLORDS BUREAU of CHICAGO
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951 ir 2952.

AR JUSŲ STOGAS KIAURAS?
Pašaukite mus — mes atliekame ekspertų darbą. Mes taipgi dirbame blekorių darbą — stogų rynas, nuobėgas, darbas garanutotas. Apskaičiavimas dykai.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3218 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

Radios

PHILCO G. E. Highboy ar Loboy $18, Midgets $9.95. 2332 Madison St. Atdara vakarais.

MES DEZAININAME, SUBUDAVOJAME, PERBUDAVOJAME ir pataisome visų išdirbysčių radios. Egzaminuoti, registruoti technikai. Bile laiku, Bile kur. Elektros reikmenys ir patarnavimas.
CAPITOL RADIO LABORATORY
1737 W. 47th Street
Tel. Yards 5809

Business Chances
Pardavimui Bizniai

BARBERNĖ pardavimui su pagyvenimo kambariais. Gera vieta, arti didelės salės ir teatro.
3262 So. Morgan St.

Help Wanted—Male
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS blaivas žmogus dirbti ant farmos už maža atlyginimą, valgį ir guolį. Geras žmogus turės darbą per žiemą. Atsišaukite po pietų.
5238 W. Madison St.

For Rent

PASIRENDUOJA kampinis štoras, vieta bučernei per daugelį metų išdirbta. Randasi 3601 So. Unoin Ave. Tel. Yards 2414.

Furnished Rooms

RENDON didelis šviesus kambarys vienam ar dviem vaikinam $12 į mėnesį. Prie mažos šeimynos. Bungalow. 6740 Maplewood Ave. Hemlock 5685.

Real Estate For Sale
Namai-Žemė Pardavimui

ATYDA. Už morgičių bus parduotas 2 po 6 kambarius, karštu vandeniu apšildytas, elektrika, ledaunė, naujos mados namas, 2 automobilių garadžius, taipgi 5 kambarių murinis bungalow, vienam automobiliui garadžius, vandeniu šildomas, elektra, ledaunė. Savininkas gyvena
3140 W. 54 St.

VERTĖS $22,000 UŽ $10,500
6 apartmentai, geram stovy, kampinis murinis namas, gera vieta ant South Saidės. 4-5-6 kambariai visi išrenduoti, tile prieangis, tile grindis maudynėj. Naslė apleidžia miestą. Parduosiu lengvais išmokėjimais. Renda padengs balansą.
A. LAWRENCE
6951 So. Union Ave.,
1 lubos
Atsišaukite po 12 valandos popiet

NAŠLĖ PRIVERSTA PARDUOTI
6 kambarių murinę bungalow arti 63čios ir Kedzie Ave, moderniškas, 2 karų murinis garadžius, mainysiu arba priimsiu geriausį cash pasiulijimą.
RUZENA KVAPIL
Tel. Yards 3895

TAMSTA turite pirmus morgičius ir neturite darbo, sunku pragyventi. Tamstos galite mainyti tuos morgičius į farmą, tai turėsite darbo ir padarysite pragyvenimą, o laikams pagerėjus parduosite su pelnu. Jeigu turite namą ir yra sunku verstis, tai mainykite į farmą, nes mes turime visokių farmų visose steituose. Taipogi turime didelį pasiskirimą namų nuo 50 flatų iki mažiauio bungalow. Visi tie namai parsiduoda per uždarytų bankų receiverius. Mes reprezentuojame 4 resiverius. Jeigu tamsta turite kiek pinigų, tai ateikite pas mus ir mes jums patarsime kaip padaryti daugiau. Taipogi turime gerų pirmų margičių ant pardavimo, nuo 1000 liki 5000, kur galėsite gauti ir komišeno ir palengvysite sau depresiją pergalėti.
SHIMKUS & GORDON CO.
809 W. 35th St.

Apgarsinimai

NAUJIENOSE
VISADOS
APSIMOKA
PAMĖGINKITE

DABAR KAINOS YRA ŽEMESNĖS